

BON NOBA DI JESUS KRISTU KU LUKAS SKIRBI

Introduson

Lukas i ka judeu (Kol 4.10-11,14), ma i seduba mediku ku yandaba ciu ku Paulu. I ta skirbiba diritu na lingua gregu. Sertamenti i papia ciu ku mame di Jesus, ku utru jinti ku pudi kontal aserka di nasimentu, vida, mortu ku resureison di Jesus. I pui tudu na ordi; i skirbi tamba libru di Atus. I skirbi e dus libru pa un omi importanti comadu Teófilu.

Lukas pursenta Jesus suma omi, di jorson di Adon suma nos tudu, Salbadur di tudu mundu. I danu kuaru kantiga bonitu: di Maria, di Zakarias, di anjus na Belen ku di Simeon. I konta tamba manga di storia ku ka sta na utru librus di Bon Noba, suma Jesus na templu, samaritanu di bon korson, fiju ku pirdi, ku utrus inda.

Kumsada

1 ¹Siñor Teófilu, manga di jinti buska manera di skirbi storia di ke ku kontisi na no metadi. ²E skirbi ke ku utrus kontanu ku matiba disna di kumsada, ku sedu ja pursoris de palabra. ³Asin, Siñor, manera ku N punta tok N paña pe di tudu e kontisimentus disna di kumsada, N oja kuma N dibi di skirbiu pa N kontau na ordi, ⁴pa bu pudi paña pe diritu di kusas ku bu kontadu ja.

Anju konta kuma Jon na padidu

⁵Oca Erodis seduba rei di Judeia, i tenba un saserdoti ku comadu Zakarias ku pertensiba grupu di saserdotis di Abias. Si minjer i di

jorson di saserdoti Aron. Si nomi i Isabel. ⁶Elis tudu dus e ta yandaba diritu dianti di Deus; e ta guardaba mandamentu ku lei di Siñor; ningin ka pudi culi elis dedu.

⁷E ka teneba fiju, pabia Isabel i sebadu. Elis tudu dus e teneba ida-di avansadu.

⁸Un dia Zakarias tenba sirvis; i na fasi si tarbaju di saserdoti dianti di Deus. ⁹Konformi kustumu di saserdotis i kujidu pa sorti pa i yentra na lugar sagradu di Siñor pa kema nsensu. ¹⁰Tudu multidon di jinti staba fora; e na ora na ora di nsensu.

¹¹Zakarias oja un anju di Siñor sikidu na ladu direita di altar di nsensu. ¹²Oca ki ojal, i panta, i fika ku medu. ¹³Anju falal: “Ka bu medi, Zakarias, pabia bu orason obidu. Isabel bu minjer i na padi un fiju macu; bu na pul nomi di Jon. ¹⁴Bu na sinti kontentamentu ku alegria. Manga di jinti na kontenti ora ki padidu, ¹⁵pabia i na sedu algin

1.1: At 1.1 1.2: Mar 1.1; Jon 15.27; Eb 2.3; 1 Ped 5.1;
2 Ped 1.16; 1 Jon 1.1-3 1.4: Jon 20.31 1.5: Mat 2.1
1.5: 1 Kron 24.10,19; Ne 12.4,17 1.8: 2 Kron 8.14; 31.2
1.9: Sai 30.1,7-8; 1 Sam 2.28; 1 Kron 23.13; 2 Kron 29.11;
Apok 8.3-4 1.12: V 29; Kap 2.9; Dan 10.8; At 10.4;
Apok 1.17 1.14: V 58 1.15: Mat 11.11
1.15: Kap 7.33; Num 6.2-4; Šef 13.4 1.15: Jer 1.5; Gal 1.15

garandi danti di Siñor. I ka na bibi biñu nin bibida forti. Spiritu Santu na sta nel desdi bariga di si mame. ¹⁶I na pui manga di fiju di Israel riba pa Siñor se Deus. ¹⁷I na bai danti di Siñor na spiritu ku puder di Elias, pa torna korson di papes pa fijus, pa pui brabus pa e pensa suma bon jinti, pa i pudi purpara pobu di Siñor pa e sta pruntu pa el.”

¹⁸Zakarias punta anju: “Kuma ku N pudi ten sertesa des? Ami N beju; ña minjer tamba i tene idadi avansadu.”

¹⁹Anju ruspundi i falal: “Ami i Gabriel ku ta sta danti di Deus pa sirbil. I mandan pa N papia ku bo, pa dau e bon noba, ²⁰ma suma ku bu ka fia na ña palabra, bu na fika mudu; bu ka na pudi papia te tempu ku e kusa kontisi, pabia i ten ku sedu na tempu markadu.”

²¹Pobu na peraba Zakarias, e dimira suma ki tarda na lugar sagradu. ²²Oca ki sai, i ka pudiba papia. E ntindi janan kuma i oja vison na lugar sagradu. I na papia ku elis ku sinal, ma i fika mudu.

²³Oca si dias di tarbaju na kasa di Deus kaba, Zakarias riba pa kasa. ²⁴I pasa un tempu, Isabel si minjer paña bariga. I fika son dentru sinku mis, i fala: ²⁵“Siñor fasin garandi kusa; i jubi pa mi, i tiran ña borgoña danti di jinti.”

Anju konta kuma Jesus na padidu

²⁶Oca ku bariga di Isabel na bai ja pa seis mis, Deus manda anju Gabriel pa prasa di Galileia ku comadu Nazaré, ²⁷pa un bajuda ku

tene nomi di Maria, ku staba pa kasa ku un omi ku comadu José, di jorson di Davi. ²⁸Anju yentra nunde ki staba, i falal: “Minjer sortiadu, N dijau pas. Siñor sta ku bo, i mostra garandi fabur pa bo.”

²⁹Oca ku Maria obi ki palabra, i panta dimas; i na kuda nos kila i kal koldadi manteña. ³⁰Anju falal: “Maria, ka bu medi, pabia bu oja fabur danti di Deus. ³¹Jubi, bu na paña bariga, bu na padi un fiju, bu na pul nomi di Jesus. ³²I na sedu algin garandi, i na comadu Fiju di ki Deus ku sta riba di tudu. Siñor Deus na dal renu di Davi, si pape di antigu. ³³I na rena pa sempri riba di jorson di Jakó. Si renu ka na kaba.”

³⁴Maria punta anju: “Kuma ku espu-di sedu suma ku N ka kungsi omi inda?”

³⁵Anju ruspundi i falal: “Spiritu Santu na ria riba di bo; puder di ki Deus ku sta riba di tudu i na kubriu ku si sombra. E ku manda ki mininu santu ku bu na padi i na comadu Fiju di Deus. ³⁶Jubi, Isabel tamba, bu parenti, i paña bariga na si bejisa. Jinti fala kuma i ka ta padi, ma i sta ja na mis di seis. ³⁷I ka ten nada ku Deus ka pudi fasi.”

³⁸Maria fala: “Alin li, ami i servu di Siñor. Pa i kontisi na mi suma ku bu fala.” Anju bai, i disal.

1.17: Mal 4.5-6; Mat 11.14 1.18: Kum 17.17

1.19: V 26; Dan 8.16; 9.21; Mat 18.10; Eb 1.14

1.20: V 64; Ez 3.26; 24.27 1.23: 1 Kron 9.25

1.25: Kum 30.23 1.27: Mat 1.18 1.28: Șef 6.12

1.29: V 12 1.31: Is 7.14; Mat 1.21 1.32: Mar 5.7

1.32: 2 Sam 7.13; Is 9.6-7; Jer 23.5 1.33: Dan 2.44;

7.14,27; Mik 4.7; Eb 1.8; 2 Ped 1.11; Apok 11.15

1.35: Mat 1.20; 14.33; Mar 1.1; Jon 1.34; 20.31; At 8.37;

Rom 1.4 1.37: Kap 18.27; Kum 18.14; Jer 32.17;

Mat 19.26; Rom 4.21

Maria bai visita Isabel

³⁹Na ki dias Maria lanta, i bai di-presa pa ladu di montaña, pa un prasa di Judá, ⁴⁰i yentra na kasa di Zakarias, i fala Isabel manteña.

⁴¹Oca ku Isabel obi manteña di Maria, mininu salta dentru di si bariga. Spiritu Santu inci Isabel na ki ora; ⁴²i grita ku vos altu, i fala: “Abo i sortiadu mas di ki tudu minjeris. Fiju ku bu na padi i sortiadu.

⁴³Ami i kin, pa mame di ña Siñor bin visitan? ⁴⁴Oca ku N obi bu manteña, mininu salta di alegría dentru di mi.

⁴⁵Sortiadu i kil ku fia, pabia kusas ku Siñor kontal ten ku sedu.”

Kantiga di Maria

⁴⁶Maria fala:

“Ña korson na mostra garandesa di Siñor;

⁴⁷ña spiritu i kontenti ku Deus ña Salbadur,

⁴⁸pabia i lembra di mi, si servu umildi.

Disna di gosi tudu jinti na ba ta coman ‘Sortiadu’,

⁴⁹pabia Deus di puder fasin garandi kusas; si nomi i santu.

⁵⁰I na ten pena di kilis ku rispital, ku se fijus pa dianti.

⁵¹Ku si mon i fasi kusas garandi ku mostra si puder.

I pajiga kilis ki garandiosu, ku planus di se korson.

⁵²I tira reis di se tronus; i yalsa mansus.

⁵³I inci fomentis di bon kusas; i serka rikus ku mon limpu.

⁵⁴I bin juda Israel si servu, suma ki falaba no papes antigu.

⁵⁵I lembra di mostra si pena pa Abraon,

ku fijus di si fijus pa sempri.”

⁵⁶Maria fika ku Isabel kuas tris mis; dipus i riba pa si kasa.

Jon Batista padidu

⁵⁷Oca ku tempu ciga, Isabel pa-di un fiju macu. ⁵⁸Oca ku si visiñus ku si parentis obi di garandi bondadi ku Deus fasi pa el, elis tudu ku Isabel e fika kontenti.

⁵⁹Oca ku mininu ten oitu dia ki padidu, e bin pa sirkunsidal. E mistiba pul nomi di si pape Zakarias, ⁶⁰ma si mame ruspundi i fala elis: “Nau, i na comadu Jon.”

⁶¹E falal: “Bu ka tene ningin na bu familia ku tene ki nomi.” ⁶²E punta si pape ku sinal kuma ki misti pa mininu comadu. ⁶³I pidi un taguasiñu, i skirbi: “Si nomi i Jon.” Tudu jinti fika dimiradu.

⁶⁴Ki ora si boka yabri, si lingua yalsa; i kumsa na papia, i na ngaba Deus. ⁶⁵Tudu si visiñus fika ku medu. Noba de kusas spaja pa tudu reñion di montaña di Judeia. ⁶⁶Kilis ku obil e ta fika e na kuda, e ta punta: “Ke ku e mininu na bin sedu?” Mon di Siñor staba riba del.

1.42: V 28,48; Şef 5.24 1.46: 1 Sam 2.1; Sal 34.2-3; 35.9; Ab 3.18 1.48: 1 Sam 1.11; Sal 138.6 1.48: V 28,42; Kap 11.27-28 1.49: Sal 71.19; 126.2-3 1.49: Sal 111.9 1.50: Kum 17.7; Sai 20.6; Sal 103.17; Ef 2.4 1.51: Sal 98.1; 118.15; Is 51.9; 52.10 1.52: 1 Sam 2.5-6; Jo 5.11 1.53: Sal 34.10 1.54: Sal 98.3 1.55: Kum 17.19; Rom 11.28; Gal 3.16 1.58: V 14 1.59: Kum 17.12; Sir 12.3 1.60: V 13 1.64: V 20

Kantiga di Zakarias

⁶⁷ Spiritu Santu yentra na Zakarias, pape di mininu, i pui palabra na si boka. Zakarias fala:

⁶⁸ “No ngaba Siñor Deus di Israel,
pabia i bin visita si pobu, i liberta elis.

⁶⁹ I lantanda pa nos un Salbadur ku ten garandi puder di jorson di si servu Davi.

⁷⁰ Disna di tempu antigu i konta na boka di si santu anunsiaduris

⁷¹ kuma, i ta libranu di no inimigus,
ku mon di kilis ku odianu;

⁷² kuma, i ta mostra pena pa no papes;
i ta lembra di si santu kontratu,

⁷³ ku juramentu ki fasi pa Abraon, no pape antigu.

⁷⁴ I jurmenta kuma i ta libertanu di mon di no inimigus,
pa no pudi sirbil sin medu,

⁷⁵ pa no sedu puru i justu si dianti
tudu dias di no vida.

⁷⁶ Abo, ña fiju, bu na comadu anunsiadur di Deus ku sta riba di tudu,
pabia bu na bai dianti di Siñor pa purpara si kamiñu,

⁷⁷ pa da si pobu kuñisimentu di salbason
ku purdon di se pekadu.

⁷⁸ Suma no Deus ten garandi pena ku amor, e ku manda sol di mandrugada di seu na lanta riba di nos,

⁷⁹ pa numia kilis ku sinta na sukuru,
na sombra di mortu,
pa gia no pe na kamiñu di pas.”

⁸⁰ Mininu kirsi, i fika kada bias mas forti na spiritu. I ta moraba na lala, te dia ki parsi dianti di pobu di Israel.

Jesus padidu

(*Mat 1.18-25*)

2¹ Na ki tempu Rei Agustu da ordi pa marka kabesa di tudu pobu di si renu. ²E purmeru resensia-mentu fasidu oca Siréniu seduba gubernadur di Siria. ³Kada un bai marka si kabesa na si tabanka propi. ⁴José tambi i sai di tabanka di Nazaré, na tera di Galileia; i bai pa tera di Judeia, pa tabanka comadu Belen, nunde ku Davi padidu nel, manera ku José seduba di jorson di Davi. ⁵I bai pa marka si kabesa, ku si minjer Maria ku staba ku bariga.

⁶Oca e staba la, i ciga tempu di i padi. ⁷I padi si purmeru fiju, i mbuljal na panus, i ditandal na kaşa nunde ku limarias ta kume nel, pabia i ka tenba lugar pa elis na kasa di ospris.

Bakiaduris di Belen

⁸Na ki mesmu reżion, i tenba utru bakiaduris na matu; e na

1.68: Sal 41.13; 111.9 **1.69:** Is 11.1; Jer 23.5-6; 33.15

1.72: Sir 26.42; Sal 98.3; Ez 16.60 **1.73:** Kum 12.2-3; 17.4

1.74: Rom 6.18; Eb 9.14 **1.75:** 2 Kor 7.1; Ef 4.24;

1 Tes 4.3-4; 2 Tes 2.13; Titu 2.12; Eb 12.14; 1 Ped 1.15

1.76: Mat 14.5 **1.76:** V 17; Is 40.3; Mal 3.1; 4.5

1.77: Kap 3.3; 24.47 **1.78:** Mal 4.2; 2 Ped 1.19

1.79: Kap 2.32; Is 9.2; 42.7; Mat 4.16; At 26.18

1.80: Kap 2.40 **1.80:** Mat 3.1; 11.7 **2.2:** At 5.37

2.4: Kap 1.27; 1 Sam 16.1,13; Mik 5.2; Mat 1.1,16; Jon 7.42

bisiaba se karnel di noti. ⁹Anju di Siñor parsi se dianti; gloria di Deus numia elis ku garandi lus. E panta. ¹⁰Anju fala elis: “Ka bo panta, pabia N tisi bos noba di garandi alegria ku tudu jinti na kontenti ku el. ¹¹Aos na tabanka di Davi i padidu un Salbadur pa bos, ku sedu Kristu, Siñor. ¹²Es ku na sedu sinal pa bos: bo na oja mininu mbuljadu na panus, ditandadu na kaşa nunde ku limarias ta kume nel.”

¹³Na ki ora i parsi ku ki un anju un garandi multidon di tropas di seu; e na ngaba Deus, e kanta:

¹⁴ “Gloria pa Deus na lugar mas altu na seu!

Pas na tera pa jinti ki kontenti ku elis.”

¹⁵Anjus disa elis, e riba pa seu. Bakiaduris papia entri elis, e fala: “No bai te Belen, pa no jubi e kusa ku kontisi, ku Siñor kontanu.” ¹⁶E bai tudu dipresa, e oja Maria, ku José, ku mininu ku staba ditandadu na ki kaşa nunde ku limarias ta kume nel. ¹⁷Dipus de ojal, e kumsa na konta tudu jinti kusa ke kontaduba di ki mininu. ¹⁸Tudu jinti ku obi e ta dimira di kil ku bakiaduris na kontaba elis. ¹⁹Maria guarda tudu e kusas na si korson; i na kudaba sempri nel. ²⁰Bakiaduris riba, e na ngaba Deus, e na dal gloria pa tudu ke obi, ke oja, pabia tudu sedu suma ke kontadu.

2.10: Kap 24.47; Kum 12.3 **2.11:** Is 9.6; Jon 20.31; At 2.36; Fil 2.11 **2.13:** Kum 32.1-2; 2 Re 6.17; Dan 7.10; Mat 26.53; Apok 5.11 **2.14:** Kap 19.38; Ef 2.14
2.19: V 51 **2.21:** Kum 17.12 **2.22:** Sir 12.2-8
2.23: Sai 13.2; Num 3.12 **2.25:** V 38; Mar 15.43
2.27: Mat 4.1; Rom 8.14 **2.29:** Kum 46.30
2.30: Kap 3.6; Is 52.10 **2.32:** Kap 1.79; At 13.47; 28.28

Jesus pudu nomi, i lebadu dianti di Deus

²¹Oca ki kompleta oitu dia ki padidu, tempu ciga pa mininu sirkunsidadu. I pudu nomi di Jesus, nomi ku anju dal oca si mame ka paña bariga inda.

²²Dipus di i ciga tempu di purifikason, konformi lei di Moisés, e lebal pa Jerusalem pa pурсental dianti di Siñor, ²³suma ki sta skritu na lei di Siñor kuma: “Tudu purmeru fiju macu i na ntregadu pa Siñor.” ²⁴E bai tambi pa da oferta konformi lei di Siñor: dus pumba di kasa o dus pumba di matu.

Simeon ku Ana

²⁵I tenba un omi na Jerusalem ku comadu Simeon. Ki omi i ta yandaba diritu, i tenba garandi rispitu pa Deus; i na peraba konsolason di Israel. Spiritu Santu staba riba del, ²⁶i mostralba ja kuma i ka na muri tementi i ka oja Mesias di Siñor. ²⁷Spiritu gial, i lebal pa kasa di Deus. Oca papes di mininu Jesus lebal pa kasa di Deus pa fasil konformi kustumu di lei, ²⁸Simeon tomal na si mon, i ngaba Deus, i fala:

²⁹ “Siñor, suma ku bu kumpri bu palabra,

bu pudi dispidi ja bu servu ku pas,

³⁰ pabia ña uju oja ja bu salbason

³¹ ku bu purpara dianti di tudu pobu.

³² I lus pa numia jintius, tambi i pa sedu gloria pa bu pobu Israel.”

³³Mame di mininu ku José e dimira kusas ku na faladu del. ³⁴Simeon bensua elis, i fala Maria, mame di Jesus: “E mininu i distina-du pa i pui manga di jinti na Israel pa e kai, tambi pa lantanda manga delis. I na sedu sinal ku jinti na fala kontra el, ³⁵pa pensamentu sukun-didu di manga di jinti sai na lus. Un dur na fidi bu korson tambi suma spada ku fidiu.”

³⁶I tenba tambi un minjer anun-siadur ku comadu Ana, fiju di Fanuel, di jorson di Aser. I teneba ja idadi avansadu. I kasa ocal bajuda, i ten son seti anu ku si omi; kila bin muri. ³⁷I fika viuva tok i tene kuas oitenta i kuartu anu. ^a I ka ta lunju-si di kasa di Deus, i ta adoraba Deus di noti ku di dia, ku junjun ku ora-son. ³⁸Oca ki ciga na ki ora, i gardisi Deus, i fala di mininu pa tudu kilis ku na pera pa Jerusalem libertadu.

E riba pa Nazaré

³⁹Oca ke kaba fasi tudu ku lei di Siñor manda, e riba pa Galileia, pa se tabanka di Nazaré. ⁴⁰Mininu kir-si, i bida forti, i jiru ba dimas; fabur di Deus staba riba del.

Jesus na kasa di Deus ocal rapas

⁴¹Kada anu si papes ta baiba Je-rusalen pa festival di Paskua. ⁴²Oca ku Jesus kompleta ja dozi anu, e bai Jerusalem pa festival suma di kustumu. ⁴³Oca ku dias di festival pasa, e na riba; mininu Jesus fika na Jerusalem; nin si papes ka si-bi. ⁴⁴E kuda kuma i sta juntu ku si kumpañeris di bias. Oca ke yanda

un dia ntidu, e kumsa na buskal na metadi di parentis ku kunsidus. ⁴⁵E ka ojal, e riba pa Jerusalem pa bai buskal. ⁴⁶Dipus di tris dia e ojal na kasa di Deus, sintadu na metadi di pursoris; i na obi ke ke na fala, i na fasi elis purguntas. ⁴⁷Tudu jinti ku na obil e dimira si jiresa, ku raspos-tas ki na da elis. ⁴⁸Oca ku Maria ku José ojal, e dimira. Si mame puntal: “Ña fiju, ke ku manda bu fasinu asin? Ami ku bu pape no fika fadi-gadu, no na buskau.”

⁴⁹I punta elis: “Ke ku manda bo buska-buskan? Bo ka sibi kuma N ten ku sta na kasa di ña Pape?” ⁵⁰Ma e ka ntindi palabra ki fala elis.

⁵¹Jesus riba ku elis pa Nazaré, i kon-tinua na obdisi elis. Si mame fika i na guarda tudu ki kusas na si korson. ⁵²Jesus na kirsiba na jiresa, ku altura; i ngaña fabur di Deus ku di omis.

Palabra di Jon Batista

(*Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Jon 1.6-8,19-36*)

3 ¹Na anu kinzi di renansa di Rei Tiberiu, Ponsiu Pilatus sedu-ba gubernadur di Judeia; Erodis na mandaba na Galileia; si ermon Filip na mandaba na reñion di Itureia ku Trakonitis; Lisânias na mandaba na Abileni; ²Anás ku Kaifás seduba ñefis di saserdoti. Na

2.34: Is 8.14; Os 14.9; Mat 21.44; Rom 9.32-33;

1 Kor 1.23-24; 1 Ped 2.8 **2.34:** At 13.45; 28.22

2.35: Jon 19.25-27 **2.36:** Kum 30.13 ^a **2.37** I fika

viuva tok i tene kuas oitenta i kuartu anu, o: I fika viuva pa kuas oitenta i kuartu anu. **2.37:** At 26.7 **2.38:** V 25;

Kap 24.21 **2.40:** V 52; Kap 1.80; 1 Sam 2.26

2.41: Sai 23.15 **2.47:** Kap 4.22,32; Mat 7.28; Mar 1.22;

Jon 7.15.46 **2.49:** Jon 2.16 **2.50:** Kap 9.45; 18.34;

Jon 10.6; 12.16 **2.51:** V 19; Dan 7.28 **2.52:** V 40

3.2: Mat 26.3; Jon 11.49; 18.13; At 4.6 **3.2:** Kap 1.80

ki tempu palabra di Deus bin pa Jon, fiju di Zakarias, ocal na lala. ³I kumsa na yanda-yanda pa tudu ki tera na roda di riu Jordon, i na kontaba palabra di Deus, i na fala jinti: “Bo ripindi di bo pekadu, bo batisa; Deus ta purda bo pekadu.” ⁴I kontisi suma ki sta skritu na libru di palabra di anunsiadur Isaias ku fala:

“Algin na grita na lala:
‘Bo kumpu kamiñu pa Señor;
bo ndiritral strada.

⁵ Tudu kobon na incisidu;
tudu monti, garandi ku
pikininu, na justandadu;
strada ku jingi na filantadu;
kamiñus mau na niveladu;

⁶ jinti di tudu mundu na oja
salbason di Deus.’”

⁷Multidon di jinti ta bai pa Jon batisa elis. I ta falaba elis: “Jorson di kobra! Kin ku nsina bos pa kuri di kastigu ku na bin? ⁸Bo mostra na bo manera di yanda kuma na bardadi bo ripindi. Ka bo kumsa na fala na bo sintidu kuma Abraon i bo pape, pabia N na fala bos kuma, te de pedra propi, Deus pudi lantanda fijus pa Abraon. ⁹Mancadu pudu ja na rais di pos. Tudu po ku ka da bon fruta, i na kortadu, i botadu na fugu.”

¹⁰Pobu puntal: “Nta ke ku no dibi di fasi?” ¹¹I ruspundi i fala elis: “Kin ku tene dus kamisa, pa i rapati ku

kil ku ka tene nin un son. Kil ku tene kusa di kume, pa i fasi mesmu.”

¹²Kobraduris di mpustu bai tambu pa e batisadu; e puntal: “Mestre, ke ku no dibi di fasi?” ¹³I ruspundi elis: “Ka bo kobra mas di ki kil ku bo mandadu.”

¹⁴Utru soldadus tambu puntal: “Anos, ke ku no dibi di fasi?” I fala elis: “Ka bo trata ningin mal; ka bo tursi ningin mon pa tomal kualker kusa; bo kontenti ku kil ku bo na ngaña.”

¹⁵Pobu staba diskunfiadu; kada kin na punta na si sintidu si kontra Jon i Mesias. ¹⁶Jon ruspundi i fala elis tudu: “Na bardadi ami N na batisa bos ku yagu, ma i na bin kil ki mas mi puder, ku N ka mersi dismanca si korda di sapatu. El i na batisa bos ku Spiritu Santu ku fugu. ¹⁷I tene kabas na si mon pa buanta paja na arus na kau di masa. I na rukuji arus na si bembas, ma i na kema paja na fugu ku nunca ka ta paga.”

¹⁸Ku manga di utru konsiju Jon kontaba pobu Bon Noba, ¹⁹ma i raprindi Rei Erodis pabia kila kasa Erodis, minjer di si ermon Filip, tambu ku tudu kusa mau ki fasi. ²⁰Erodis buri inda utru mal: i manda fica Jon na kalabus.

Batismo di Jesus

(*Mat 3.13-17; Mar 1.9-11; Jon 1.32-34*)

²¹Oca ku tudu jinti batisadu, Jesus batisadu tambu. Oca i na ora, seu yabri, ²²Spiritu Santu ria riba del na forma di kurpu di pumba. Un algin papia na seu, i fala: “Abo i ña Fiju ku N kiri ciu. N ten garandi kontentamentu na bo.”

3.4: Is 40.3-5 **3.6:** Is 52.10 **3.8:** Jon 8.33 **3.9:** Mat 7.19
3.10: At 2.37 **3.11:** Kap 11.41; 2 Kor 8.14; Tia 2.15-16;
1 Jon 3.17 **3.12:** Kap 5.29; 18.13-14; 19.8; Mat 21.32
3.14: Sir 19.11; Fil 4.11; 1 Tim 6.6-9; Eb 13.5 **3.16:** At 1.5
3.19: Mat 14.3-4

Jorson di Jesus

(Kum 5; 11.10-32; Mat 1.1-17)

²³Oca ku Jesus kumsa si tarbaju, i teneba kuas trinta anu. I kunsidu suma fiju di José; José i fiju di Eli, ²⁴fiju di Matat, fiju di Levi, fiju di Melki, fiju di Janai, fiju di José, ²⁵fiju di Matatias, fiju di Amos, fiju di Naun, fiju di Esli, fiju di Nagai, ²⁶fiju di Maat, fiju di Matatias, fiju di Semei, fiju di Josek, fiju di Jodá, ²⁷fiju di Joanan, fiju di Resa, fiju di Zorobabel, fiju di Salatiel, fiju di Neri, ²⁸fiju di Melki, fiju di Adi, fiju di Kosan, fiju di Elmodan, fiju di Er, ²⁹fiju di Josué, fiju di Eliezer, fiju di Jorin, fiju di Matat, fiju di Levi, ³⁰fiju di Simeon, fiju di Judá, fiju di José, fiju di Jonan, fiju di Eliakin, ³¹fiju di Meleá, fiju di Mená, fiju di Matatá, fiju di Natan, fiju di Davi, ³²fiju di Jesé, fiju di Obed, fiju di Boaz, fiju di Salmon, fiju di Naason, ³³fiju di Aminadab, fiju di Admin, fiju di Arni, fiju di Ezron, fiju di Perez, fiju di Judá, ³⁴fiju di Jakó, fiju di Isak, fiju di Abraon, fiju di Tara, ^afiju di Naor, ³⁵fiju di Serug, fiju di Ragaú, ^bfiju di Falek, ^cfiju di Eber, fiju di Salá, ³⁶fiju di Kainan, fiju di Arfasad, fiju di Sen, fiju di Noe, fiju di Lamek, ³⁷fiju di Metuselá, fiju di Enok, fiju di Jared, fiju di Maleleel, fiju di Kainan, ³⁸fiju di Enos, fiju di Set, fiju di Adon, fiju di Deus.

Jesus tentadu

(Mat 4.1-11; Mar 1.12-13)

4 ¹Jesus riba di riu Jordon. Spiritu Santu staba nel, i lebal pa lala. ²Diabu tentala durante

korenta dia. Na ki tempu tudu i ka kume nada. Oca ki kompleta ki dias, i tene fomi.

³Diabu falal: “Si abo i Fiju di Deus, manda e pedra pa i bida pon.” ⁴Jesus ruspundil: “I sta skritu kuma i ka son kumida ku ta da omi vida.”

⁵Dipus, diabu lebal pa un kau altu, i mostral di un bias tudu renus di mundu. ⁶I falal: “N ta dau tudu e puder ku si garandesa, pabia N ntregadu el, N ta dal pa kin ku N misti da. ⁷Asin, si bu adoran, tudu ta sedu di bo.” ⁸Jesus ruspundi, i falal: “I sta skritu kuma bu na adora Siñor bu Deus; son el ku bu na sirbi.”

⁹Diabu lebal pa Jerusalem, i pul na lugar mas altu di kasa di Deus, i falal: “Si abo i Fiju di Deus, larga bu kurpu pa bas, ¹⁰pabia i sta skritu kuma, Deus na da si anjus ordi pa e guardau. ¹¹E na nguentau na se mon pa ka bu pe maja na nin un pedra.” ¹²Jesus ruspundi i falal: “I faladu: ‘Ka bu tenta Siñor bu Deus.’”

¹³Oca ku diabu kaba tudu koldadi tentason, i bai, i disal inda un bokadu.

Jesus na Galileia

(Mat 4.12-17; Mar 1.14-15)

¹⁴Jesus riba pa Galileia na puder di Spiritu. Si fama laga pa tudu ki reñion. ¹⁵I ta nsinaba na se kasas di juntamentu; tudu jinti ta ngabal.

3.23: Num 4.3,23,35 **3.31:** 1 Kron 3.5 ^a**3.34** Tara o Tera ^b**3.35** Ragaú o Reu ^cFalek o Peleg
3.37: Eb 11.5; Jud 14 **3.38:** Kum 1.27; 2.7 **4.1:** V 14; Kap 2.27 **4.2:** Lei 9.9,18; 1 Re 19.8 **4.4:** Lei 8.3; Jon 6.35 **4.6:** Jon 12.31; 14.30; Apok 13.2,7
4.8: Lei 6.13; 10.20 **4.10:** Sal 91.11-12
4.12: Lei 6.16 **4.13:** Eb 4.15

Jesus serkadu na Nazaré

(*Mat 13.53-58; Mar 6.1-6*)

¹⁶Oca ki ciga na Nazaré nunde ki kriadu nel, i yentra na kasa di juntamentu na dia di diskansu suma ki kustuma ta fasi, i lanta pa lei. ¹⁷E ntregal libru di anunsiadur Isaias. Oca ki yabril, i oja lugar nunde ki staba skritu:

¹⁸ “Spiritu di Siñor sta riba di mi, pabia i unjin pa N konta Bon Noba pa pobris;

¹⁹ I mandan pa N anunsia liberdadi pa katibus; pa N pui segus torna oja; pa da liberdadi pa kilis ku sta kalkadu; pa anunsia anu di fabur di Siñor.”

²⁰I fica libru, i tornal pa kil ku ten konta del, i sinta. Uju di tudu kilis ku staba na kasa di juntamentu sta riba del. ²¹I fala elis: “E Skritura i sedu bardadi aos suma ku bo obil.”

²²Tudu jinti na papiaba ben del; e fika dimiradu ku bon palabra ku na saiba na si boka; e punta: “Nta es i ka fiju di José?”

²³Jesus fala elis: “N ten sertesa bo na lebrantan e ditu ku fala: ‘Mediku, kura bu kabesa.’ Bo na falan pa N fasi li na ña prasa tudu ku bo obi i fasidu na Kafarnaun.”

²⁴I fala elis inda: “Na bardadi N konta bos kuma nin un anunsiadur ka ta setadu na si propi tera.

²⁵“N na konta bos bardadi kuma, i tenba manga di viuva na Israel na tempu di Elias, oca ku seu fica, i ka cubi tris anu ku seis mis; i tenba garandi fomi na tudu tera, ²⁶ma Elias ka mandadu pa nin un delis; son pa un viuva na Sarepta, na tera di Sidon. ²⁷Tambi i tenba manga di jinti ku mpincu na Israel na tempu di anunsiadur Eli-seu, ma nin un delis ka kuradu; son Naaman, un omi di Siria.”

²⁸Tudu jinti na kasa di juntamentu, oca ke obi ki palabra, e paña raiba, ²⁹e lanta, e tiral fora di prasa, e lebal riba di monti nunde ku se prasa kumpudu nel, pa e pudi pincal di la pa bas, ³⁰ma i pasa na se metadi, i bai si kamiñu.

Omi ku spiritu mau

(*Mar 1.21-28*)

³¹I bai pa Kafarnaun, prasa di Galileia; i na nsinaba elis na dia di diskansu. ³²E fika dimiradu ku si nsinamentu, pabia i ta fala palabra ku tudu sertesa. ³³I staba na kasa di juntamentu un omi ku teneba spiritu di un dimoniu mau; i grita ku vos altu, ³⁴i fala: “E! Ke ku bu misti ku nos, Jesus di Nazaré? Bu bin pa kaba ku nos? N sibi diritu kin ki abo; abo i ki algin santu di Deus.”

³⁵Jesus raprindil, i fala: “Kala, bu sai nel!” Dimoniu bati omi na con na metadi di jinti, i sai nel sin fasil mal.

³⁶Tudu jinti fika spantadu, e punta ntru: “Es i kal koldadi di palabra? I ta da spiritu mau or-di ku otridadi ku puder; e ta sai!”

³⁷Si fama laga pa tudu parti di ki reñion.

4.16: Mat 2.23; Jon 1.46 **4.18:** Is 61.1-2 **4.18:** At 4.27; 10.38 **4.22:** Kap 2.47 **4.22:** Jon 6.42 **4.23:** Mat 11.23
4.24: Jon 4.44 **4.25:** 1 Re 17.1,9; Tia 5.17
4.27: 2 Re 5.1-14 **4.30:** Jon 8.59; 10.39
4.32: Mat 7.28-29 **4.34:** V 41;

Kura di mame di minjer di Pedru

(*Mat 8.14-17; Mar 1.29-34*)

³⁸Jesus lanta, i sai na kasa di juntamentu, i yentra na kasa di Simon. Mame di minjer di Simon staba duenti ku feбри altu. E pidil pa i judal. ³⁹I mpina riba del, i raprindi feбри; kila sai nel. Na ki ora minjer lanta, i sirbi elis.

⁴⁰Oca ku sol na kai, tudu kilis ku teneba jinti ku na sufri ku manga di koldadi duensa e leba elis pa Jesus. I pui si mon riba di kada un, i kura elis. ⁴¹Dimonius tambu fika e na sai na manga delis, e na grita, e na fala: “Abo i Fiju di Deus.” Jesus raprindi elis, i ka disa pa e papia, pabia e sibiba kuma el i Mesias.

Jesus konta palabra na kasas di juntamentu

(*Mar 1.35-39*)

⁴²Oca ku sol mansi, i bai pa un lugar dingidu. Manga di jinti na buskal, e bai pa el, e mistiba tujil pa ka i bai i fika elis, ⁴³ma el i fala elis: “I pirsis pa N bai konta Bon Noba di renu di Deus na utru prasas tambu, pabia i el ku N mandadu pa el.” ⁴⁴I fika i na konta palabra di Deus na kasas di juntamentu di Galileia.

Piska di milagri

(*Mat 4.18-25; Mar 1.16-20*)

5¹Un dia Jesus sikidu lungu di lagua di Jenesaré. Multidon na kalkalba pa obi palabra di Deus. ²I oja dus barku nkajadu na praia, ku piskaduris kumsa ria nel, e na lababa ridias. ³I kamba na un delis ku sedu kil di Simon, i pidil pa i lunjusil

un bokadu di praia. I sinta na barku, i kontinua na nsina multidon.

⁴Oca ki kaba papia, i fala Simon: “Bo bai pa kau fundu, bo bota bo ridias pa piska.”

⁵Simon ruspundil: “Mestre, no tarbaja ciu noti ntidu, no ka paña nada, ma suma ku bu fala asin, N na bota ridia.” ⁶E bota, e paña manga di pis, tok ridia misti rumpi. ⁷E sana se kumpañeris ku staba na utru barku pa e bin juda elis. E bai, e inci tudu dus barku, tok i falta pikininu pa e foga. ⁸Oca ku Simon Pedru oja ke ku kontisi, i mborka dianti di Jesus, i falal: “Siñor, lunjusi di mi, pabia ami i un omi di pekadu!”

⁹El ku tudu kilis ku staba ku el e fika spantadu pabia di ki manga di pis ke paña, ¹⁰suma tambu Tiagu ku Jon, fijus di Zebedeu, ku seduba sos di Simon. Jesus fala Simon: “Ka bu medi; di aos pa dianti bu na sedu piskadur di omi.”

¹¹E leba barkus, e nkajanta elis na praia; e disa tudu, e sigi Jesus.

Kura di un omi ku teneba mpincu

(*Mat 8.1-4; Mar 1.40-45*)

¹²Oca ki staba na un di ki prasas, i tenba un omi la ku mpincu toma konta di si kurpu. I oja Jesus, i mborka ku rostu na con, i pidil, i fala: “Siñor, si bu misti, bu pudi limpan.”

¹³Jesus distindi mon, i tokal, i falal: “N misti; fika limpu!” Na ki ora mpincu pirdi nel. ¹⁴Jesus dal ordi pa ka i konta ningin nada, i falal: “Bai, bu mostra saserdoti bu

4.41: V 34; Mar 3.11 5.4: Jon 21.6 5.8: Jo 42.5-6; Is 6.5 5.11: Mat 19.27 5.14: Sir 14.3-4,10,21-22

kurpu; suma ku bu sta limpu, bu ta da oferta ku Moisés manda pa i sedu tustumuñu pa elis.”

¹⁵Si fama mas na laga. Manga di jinti ta juntaba pa obil, tamba pa i kura elis se duensas, ¹⁶ma el i ta buskaba sempri un lugar dingidu pa bai ora.

Kura di un omi ku ka ta yandaba

(Mat 9.1-8; Mar 2.3-12)

¹⁷Un dia, oca ki na nsina jinti, i staba la tamba sintadu fariseus ku pursoris di lei, ku binba di Jerusalen ku tudu tabanka di Galilea ku Judeia. Puder di Siñor staba ku el pa kura. ¹⁸Utru omis bin, e tisi un omi na kanape pabia i duensi tok i ka pudi bulbuli si kurpu. E buska manera di lebal dentru, pa ditan dal dianti di Jesus. ¹⁹Suma ke ka oja manera di yentra ku el pabia di manga di jinti, e subi na kankra, e tira tija, e riantal na kanape na metadi di jinti, dianti di Jesus. ²⁰Oca ki oja fe di ki omis, i fala duenti: “Omi, bu pekadu sta ja purdadu.”

²¹Pursoris di lei ku fariseus e kumsa na punta na se sintidu: “Es i kin ku na lebsi Deus? Kin ku pudi purda pekadu si i ka Deus son?”

²²Jesus ntindi se pensamentu, i ruspundi elis, i punta: “Ke ku manda bo na pensa de manera? ²³Kal ki mas lestu, pa fala: ‘Bu pekadu sta ja purdadu,’ o pa fala: ‘Lanta, bu yanda’? ²⁴N na mostra bos kuma Fiju di omi ten puder na tera pa purda pekadu.” I rabida, i fala duenti:

“Abo ku N na fala, lanta, bu toma bu kanape, bu bai pa bu kasa.”

²⁵Na ki ora i lanta se dianti, i toma kanape ki ditaba nel, i bai pa si kasa, i ngaba Deus. ²⁶Tudu jinti fika dimiradu, e ngaba Deus, e fika ku spantu, e fala: “Aos no oja kusas di dimirason!”

Jesus coma Levi (Mateus)

(Mat 9.9-13; Mar 2.14-17)

²⁷Dipus de kontisimentu, i sai, i oja un kobradur di mpustu ku comadu Levi i sintaba na si kau di kobransa. I falal: “Bin no bai.” ²⁸I lanta, i disa tudu, i bai ku el.

²⁹Levi fasi garandi festa na si kasa pa Jesus. I staba la manga di kobradur di mpustu ku utru jinti ku na kumeba ku elis na mesa. ³⁰Fariseus ku se pursoris di lei e na rui disipulus di Jesus, e punta elis: “Ke ku manda bo ta kume bo bibi ku kobraduris di mpustu, ku jinti di mau nomi?”

³¹Jesus ruspundi elis: “Jinti san ka pirsisa di mediku, ma son kilis ku duensi. ³²N ka bin coma jinti bon, ma N bin coma jinti ku ta peka pa e ripindi.”

Jinti punta kusa di junjun

(Mat 9.14-17; Mar 2.18-22)

³³E falal: “Disipulus di Jon ta junjuna manga di bias, e ta fasi orason, suma tamba kilis di fariseus, ma di bo e ta kume, e ta bibi.”

³⁴Jesus punta elis: “Bo pudi fasi kumbidadus di kasamenti pa e junjuna nkuantu noivu sta ku elis? ³⁵Tempu na ciga ke na tiradu noivu. Ki ora e na bin junjuna.”

³⁶I da elis tambi un komparason, i fala: “Ningin ka ta sapa padas di kamisa nobu pa bota rumbu na kamisa beju. Si i fasi asin, ki kamisa nobu na dana; menda ka ta fila ku ki beju. ³⁷Tambi ningin ka ta pui biñu ku ka fermenta inda na saku di kuru beju, pabia ki biñu nobu ta rumpi kuru beju, biñu ta darma, saku ta dana. ³⁸Biñu nobu dibi di pudu na saku di kuru nobu. ³⁹Kin ku bibi biñu beju i ka ta misti ki ora bibi biñu nobu, pabia i ta fala: ‘Beju i mas bon!’ ”

Jinti punta kusa di dia di diskansu

(*Mat 12.1-8; Mar 2.23-28*)

6¹Na un dia di diskansu Jesus na pasaba na bulaña. Si disipulus na kebraba arus na si pe, e na fergal na mon pa kume. ²Utru fariseus punta elis: “Ke ku manda bo na fasi kusa ku lei pruibu fasi na dia di diskansu?”

³Jesus ruspundi elis i punta: “Nta nunca bo ka lei ke ku Davi fasi oca ki tene fomi, el ku si kumpañeris? ⁴I yentra na kasa di Deus, i toma pon sagradu, i kumel, i da si kumpañeris tambi, kontudu i son saserdotis ku dibi di kumel, suma ku lei manda.” ⁵Dipus Jesus fala elis: “Fiju di omi i ta manda, te riba di dia di diskansu.”

Kura di omi ku si mon muri

(*Mat 12.9-14; Mar 3.1-6*)

⁶Na utru dia di diskansu Jesus yentra na kasa di juntamentu, i kumsa na nsina. I staba la un omi ku si mon direita muri. ⁷Pursoris di lei

ku fariseus e na jubiba si i na kural na dia di diskansu, pa e oja manera di akusal. ⁸Jesus kungsi se pensamentu, i fala omi ku teneba mon ku muri: “Lanta, bu sikidu na metadi.” Omi lanta i sikidu. ⁹Jesus fala elis: “N na punta bos un kusa: lei fala pa no fasi ben o mal na dia di diskansu? o pa salba vida o pa tiral?” ¹⁰I jubi pa elis tudu na roda, i fala omi: “Distindi bu mon.” Omi fasi suma ki falal; mon san janan ku el.

¹¹E paña raiba dimas; e fika e na papia entri elis ke ke dibi di fasi ku Jesus.

Jesus kuji dozi disipulu

(*Mat 10.2-4; Mar 3.13-19*)

¹²Na ki tempu Jesus subi na monti pa bai ora; i pasa noti ntidu na orason pa Deus. ¹³Oca ku sol mansi, i coma si disipulus pa e pertu el, i kuji na se metadi dozi ki da nomi di apostolu, ¹⁴ku sedu: Simon (ki pui nomi tambi di Pedru) ku André si ermon, Tiagu ku Jon, Filip ku Bartolomeu, ¹⁵Mateus ku Tome, Tiagu fiju di Alfeu, Simon ku seduba di partidu pa independensia, ¹⁶Judas fiju di Tiagu, ku Judas Iskariotis ku bin falsial.

Jesus na nsina, i na kura

(*Mat 4.23-25*)

¹⁷Jesus ria na monti ku elis, i sikidu na un lugar planu ku manga di si disipulus. I staba la tambi garandi

6.2: Sai 20.10; Lei 23.25; Jon 5.10 **6.3:** 1 Sam 21.6

6.4: Sir 24.5-6,9 **6.7:** Kap 13.14; 14.3; Jon 5.9-10; 9.16

6.9: Jon 7.22-23 **6.12:** Mat 14.23 **6.13:** At 1.13

6.14: Jon 1.42 **6.17:** Mar 3.7

multidon di pobu di Judeia, Jerusalem ku reżion di Tiru ku Sidon, pertu di mar. ¹⁸E bin pa obi si palabra, tamba pa e puda kuradu di se duensa, suma tamba kilis ku spiritu mau na kansa; e oja kura. ¹⁹Tudu ki jinti mistiba tokal, pabia puda ta sai nel ku ta kura elis tudu.

Sorti ku tristesa

(Mat 5.1-12)

²⁰Dipus i rabida, i jubi si disipulus, i fala:

“Abos koitadis, bo sortiadu, pabia bo na ten parti na renu di Deus.

²¹“Abos ku tene fomi gosi, bo sortiadu, pabia bo na fartandadu.

“Abos ku na cora gosi, bo sortiadu, pabia bo na bin ri.

²²“Abos i sortiadu ora ku jinti nfastia bos pabia di Fiju di omi, e serka bos na se metadi, e koba bos, e nega bos, e fala kuma bo mau. ²³Bo kontenti na ki dia, bo jukuta ku alegria, pabia bo puda ten sertesa kuma bo pagamentu i garandi na seu. I asin ku se papes fasiba ku anunsia duris.

²⁴“Koitadi di bos ku riku, pabia bo risibi ja bo sabura.

²⁵“Koitadi di bos ku sta fartu gosi, pabia bo na bin tene fomi.

“Koitadi di bos ku na ri gosi, pabia bo na bin miskiña, bo na cora.

²⁶“Koitadi di bos ora ku tudu jinti na ngaba bos, pabia asin ku se

papes di antigu fasiba ku anunsia duris falsu.

Amor pa inimigu

(Mat 5.38-48; 7.12a)

²⁷“N fala bos ku na obi: Bo ama bo inimigus; bo fasi ben pa kilis ku nfastia bos; ²⁸bo pidi ben pa kilis ku na pidi mal pa bos; bo ora pa kilis ku na trata bos mal. ²⁹Si algin dau na un ladu di rostu, paral ki utru ladu; kin ku tirau kasaku, ka bu tujil tamba kamisa. ³⁰Pati tudu kil ku pidu. Si algin toma kil ki di bo, ka bu torna pidil el mas. ³¹Bo fasi utru jinti suma ku bo misti pa e fasi bos.

³²“Si bo ama son kilis ku ama bos, kal gardisimentu ku bo mersi? Tambi jinti di mau nomi ta ama kilis ku ama elis. ³³Si bo fasi ben son pa kilis ku fasi bos ben, kal gardisimentu ku bo mersi? Tambi jinti di mau nomi e ta fasi asin. ³⁴Si bo pista son kilis ku bo na pera pa e torna paga bos, kal gardisimentu ku bo mersi? Tambi jinti di mau nomi e ta pista se kumpañeris, pa kilas torna bin paga elis. ³⁵Bo ama bo inimigus, bo fasi ben, bo pista; ka bo pera pagamentu; asin bo ta bin risibi garandi premiu; bo ta sedu fijus di Deus ku sta riba di tudu, pabia el i bon pa kilis ku ingratu i mau. ³⁶Bo sinti pena di jinti, suma ku bo Pape ta ten pena.

Ka bo kritika utru jinti

(Mat 7.1-5)

³⁷“Ka bo julga, bo ka ta julgadu. Ka bo kondena, bo ka ta kondena du. Bo purda, bo ta purdadu. ³⁸Bo

6.19: Kap 8.44-46; Mat 14.36 6.22: 1 Ped 2.19; 3.14
6.23: At 5.41; 16.25; Kol 1.24; Tia 1.2 6.23: At 7.51-52
6.24: Kap 16.25; Tia 5.1-6 6.25: Is 65.13 6.25: Dit 14.13;
Tia 4.9 6.27: V 35; Sai 23.4; Dit 25.21; Rom 12.20
6.28: Kap 23.34; At 7.60 6.29: 1 Kor 6.7; Gal 5.22
6.30: Lei 15.7-11; Sal 112.9; Dit 19.17; 21.26
6.35: Sal 37.26 6.38: Mar 4.24; 2 Kor 9.1-12

da, bo ta dadu. E ta kambia bos na panu midida incidu, kalkadu, sakudidu, tok i na darma, pabia ku mesmu midida ku bo midi, el ku bo na torna mididu ku el.”

³⁹Jesus da elis un komparason, i punta elis: “Un segu pudi gia utru segu? E ka na kai tudu dus na koba? ⁴⁰Alunu ka ta mas si pursor, ma si i kaba nsinadu, i ta sedu suma si pursor.

⁴¹“Ke ku manda bu na jubi puera na uju di bu ermon, bu ka rapara padas di po ku sta na bu uju propi? ⁴²Kuma ku bu pudi fala bu ermon: ‘Ermon, pera N tirau puera ku sta na bu uju’, bu ka oja padas di po ku sta na di bo? Finjidur! Tira purmeru ki po ku sta na bu uju; bu ta pudi oja diritu pa tira puera ku sta na uju di bu ermon.

Po ku si fruta

(*Mat 7.16-20; 12.33-35*)

⁴³“I ka ten nin un po bon ku ta da fruta ku ka bali, nin un po ku ka bali ku ta da bon fruta, ⁴⁴pabia kada po ta kunsidu pa si propi fruta. Bu ka ta kuji figu na pe di spiñu, nin uva na pe di spiñu pretu. ⁴⁵Omi bon ta tira bon kusas na bon rikesa di si korson. Omi mau ta tira mau kusas di mal ku junta dentru di si korson. Boka ta fala di kil ku darma na si korson.

Dus koldadi kasa

(*Mat 7.24-27*)

⁴⁶“Ke ku manda bo na coman ‘Siñor, Siñor,’ ma bo ka ta fasi kil ku N ta fala bos? ⁴⁷Tudu kil ku bin pa

mi, i obi ña palabra, i fasi suma ku N fala, N na mostra bos kin ki parsi ku el. ⁴⁸I parsi ku un omi ku kumpu kasa, i koba baleta fundu, i pui alisersu riba di pedra. Oca riu inci, korenti di yagu bati ku forsa na ki kasa, ma i ka pudi balansal, pabia i staba firmadu riba di pedra. ⁴⁹Kil ku obi, ma i ka fasi suma ku N fala, i parsi ku un omi ku kumpu kasa na con, sin alisersu. Korenti di yagu bati ku forsa nel; i kai ki ora, i dana tudu!”

Kura di kriadu di kapiton

(*Mat 8.5-13*)

7¹Oca ku Jesus kaba fala ku pobu tudu e kusas, i yentra na prasa di Kafarnaun. ²Un kapiton romanu teneba un kriadu ki kiri ciu; i staba duenti, kuas pa muri. ³Kapiton obi di Jesus, i manda garandis di judeus pa e bai pidil pa i bin kural si kriadu. ⁴Oca ke ciga nunde Jesus, e pidil ku ngodu, e falal: “E omi mersi pa bu fasil e fabur, ⁵pabia i ama no nason. I el propi ku kumpunu kasa di juntamentu.”

⁶Jesus bai ku elis. Oca i pertu ciga kasa, kapiton manda utru si amigus pa falal: “Siñor, ka Ñu kansa ku ciga, pabia N ka mersi pa Ñu yentra na ña kasa, ⁷nin N ka oja kuma N mersi bai dianti di Ñu. Fala un palabra son; ña kriadu ta san. ⁸Ami tamba i omi ku sta bas di otridadi, N tene soldadus bas di ña ordi. Si N fala un son: ‘Bai!’ i ta bai. Si N fala utru: ‘Bin!’ i ta bin. Ña kriadu, si N falal: ‘Fasi asin!’ i ta fasil.”

6.39: Mat 15.14 **6.40:** Mat 10.24 **6.45:** Dit 4.23; Rom 8.5 **6.46:** Kap 13.25-27; Mal 1.6; Mat 7.21; 25.11-12; Jon 13.13-14 **6.48:** 1 Kor 3.11-15

⁹Oca ku Jesus obi ki palabra, i dimira di ki omi. I rabida, i fala pa multidon ku na sigilba: “N na konta bos kuma, nin na Israel N ka oja fe garandi suma es.”

¹⁰Kilis ku mandaduba e riba pa kasa, e oja ki kriadu san ja.

Fiju di viuva di Nain

¹¹Dipus di un bokadu, Jesus bai pa un prasa ku comadu Nain. Manga di si disipulus bai ku el, ku garandi multidon di jinti. ¹²Oca ki ciga pertu di porton di prasa, i kontra ku jinti ku na leba un difuntu, un fiju son di si mame ku seduba viuva. Manga di jinti di prasa na kumpaňal. ¹³Oca ku Siňor oja ki minjer, i sinti garandi pena del, i falal: “Ka bu cora.” ¹⁴I ciga, i toka na kaşon; kilis ku na lebal e para. Jesus fala: “Rapas, abo ku N na fala, lanta!” ¹⁵Difuntu lanta i sinta, i kumsa na papia. Jesus ntregal pa si mame.

¹⁶Medu garandi kai riba delis tudu; e da Deus gloria, e fala: “Un garandi anunsiadur lanta na no metadi.” E fala tamb: “Deus visita si pobu!”

¹⁷E noba di Jesus laga pa tudu Judeia, ku tudu ki reżions pertu.

Jon manda dus disipulu nunde Jesus

(*Mat 11.1-6*)

¹⁸Disipulus di Jon kontal tudu e kusas. ¹⁹Jon coma dus delis, i manda

elis pa e bai punta Jesus si i el ku tenba ku bin, o si e na pera utru.

²⁰Oca ku ki omis ciga nunde Jesus, e falal: “Jon Batista mandanu pa no puntau si abo i kil ku tenba ku bin, o si no na pera utru.”

²¹Na ki ora Jesus kura manga di duenti, utrus ku duensa ku ta kamba, utrus ku spiritu mau; i pui manga di segu pa e oja. ²²I ruspundi i fala elis: “Bo bai, bo konta Jon ke ku bo oja, ku bo obi: segus na oja, mankus na yanda, jinti ku tene mpincu na kuradu, surdus na obi, mortus na lanta, Bon Noba na kontadu pa koitadis. ²³Sortiadu i kil ku ka pirdi fe na mi.”

Jesus fala di Jon Batista

(*Mat 11.7-19*)

²⁴Oca ku jinti ku Jon mandaba e riba, Jesus kumsa na fala pa multidon kusa di Jon; i punta: “Ke ku bo sai pa jubi na lala? Un kana ku bentu na bulbuli? ²⁵Ke ku bo bai jubi? Un omi ku bisti ropa bonitu? Kilis ku ta bisti ropa finu, ku ta sta na sabura, na palasiu di rei ke ta sta. ²⁶Ke ku bo sai pa jubi? Un anunsiadur? Bardadi, N na fala bos, i mas di ki anunsiadur. ²⁷Es i kil ku Deus fala del na Skritura: ‘N na manda ña servu bu danti, ku na kumpu kamiňu pa bo.’ ²⁸N na konta bos kuma, i ka ten ningin ku padidu ne mundu ki mas Jon, ma kil ki mas pikininu na renu di Deus i mas garandi di ki el.”

²⁹Tudu kilis ku obil, te ku kobraduris di mpustu, e ngaba Deus, pabia e setaba batismu di Jon, ³⁰ma fariseus

7.13: Jon 11.35,38 7.14: Kap 8.54; Jon 11.43; At 9.40

7.16: Kap 1.65-66 7.16: Jon 4.19; 6.14; 9.17

7.22: Is 35.5-6 7.22: Kap 4.18 7.26: Kap 1.76

7.27: Is 40.3; Mal 3.1 7.29: Kap 3.12

7.30: Kap 20.5; 1 Tes 4.8

ku pursoris di lei ku ka seta si batismu e nega planu di Deus pa elis.

³¹Jesus punta mas: “Kin ku N dibi di kompara jinti di gosi ku el? Ku kin ke parsi? ³²E parsi suma mininus ku sinta na prasa, e na grita n̄tru: ‘No toka bos flauta, bo ka baja! No kanta bos kantiga tristi, bo ka cora!’ ³³Jon Batista bin, i ka kume pon, nin i ka bibi biñu; bo fala: ‘I tene dimoni.’ ³⁴Fiju di omi bin, i ta kume, i ta bibi; bo fala: ‘Es i ta kume dimas, kaba i bibidur, amigu di kograduris di mpustu ku jinti di mau nomi!’ ³⁵Ma rusultadu di jiresa di Deus i na mostra kuma i bardadi!”

Jesus na kasa di Simon, fariseu

³⁶Un fariseu kumbida Jesus pa i bai kume ku el. I yentra na si kasa, i toma si lugar na mesa. ³⁷Un minjer di ki prasa ku teneba mau vida, oca ki sibi kuma Jesus staba na mesa na kasa di ki fariseu, i tisi un jaru kumpudu di un pedra lebi ku ta comadu alabastru, ku teneba purfumu. ³⁸I fika tras, lungu di pe di Jesus, i na cora, i kumsa na mojal pe ku larma, i na limpal ku si kabelu; i na dal bežu na pe, i na untal ki purfumu. ³⁹Oca fariseu ku kumbidal oja ki kusa, i fala dentru del: “Si es omi sedu anunsiatur, i na sibiba e minjer i kin, i kal koldadi ku na tokal, pabia i minjer di mau vida.”

⁴⁰Jesus ruspundi i falal: “Simon, N tene un kusa pa falau.” I falal: “Mestre, kontan.”

⁴¹Jesus falal: “I tenba dus omi ku dibi utru omi diñeru. Un dibil kiñentus mueda di prata,^a utru

sinkuenta. ⁴²Suma e ka tenba manera di paga se dibida, e purdadu, tudu dus. Kontan de, kal delis ku mas na amal?”

⁴³Simon ruspundi i falal: “N kuda i kil ku purdadu mas ciu.” Jesus falal: “Bu kuda diritu.” ⁴⁴I rabida pa minjer, i fala Simon: “Bu oja e minjer li? N yentra na bu kasa, bu ka dan yagu pa N laba pe, ma el ku si larma i mojan pe, i limpal ku si kabelu. ⁴⁵Bu ka dan bežu, ma el, desdi ku N yentra, i ka para dan bežu na pe. ⁴⁶Bu ka untan oliu na kabesa, ma el, i unta ña pe ku purfumu. ⁴⁷Asin N falau kuma, si manga di pekadu sta ja purdadu; e ku manda i ama ciu, ma kil ku purdadu puku, i ta ama puku.”

⁴⁸I fala minjer: “Bu pekadus sta purdadu.” ⁴⁹Kilis ku staba ku el na mesa kumsa na papia entri elis, e punta: “Es i kin ku, te pekadu i ta purda?” ⁵⁰Jesus fala minjer: “Bu fe salbau. Bai ku pas.”

Minjeris ku ta kumpañaba Jesus

8¹Dipus, Jesus kumsa yanda na kada prasa, ku kada tabanka, i na konta Bon Noba di renu di Deus. Si dozi disipulu ta baiba ku el, ²tambi utru minjeris ki kuraba di duensa, ku kilis ki tira spiritus mau nelis. I seduba Maria ku comadu Madalena, ku seti dimoniui sai nel,

7.32: Zak 8.5 **7.32:** Kum 4.21; Jo 21.12; 30.31

7.33: Kap 1.15 **7.34:** Kap 15.2; Mat 9.11

7.36: Mat 26.6-7 ^a**7.41** *Un mueda di prata* pudiba

sedu pagamentu pa un dia di tarbaju. **7.44:** Kum 18.4;

19.2; Jon 13.5; 1 Tim 5.10 **7.47:** Kap 5.20-21

7.50: Kap 8.48; 18.42 **8.2:** Kap 23.49,55; 24.10;

Mat 27.55-56; Mar 16.9; At 1.14

³Joana, minjer di Kusa, prokuratur di Erodus, ku Susana, ku manga di utru jinti ku ta judaba Jesus ku si disipulus ku sustentu.

Komparason di sumiadur

(*Mat 13.1-23; Mar 4.1-20*)

⁴Oca garandi multidon di jinti junta, inda e na bin pa el di kada prasa, i konta e storia:

⁵“Un labradur sai pa bai waga simentera. Oca ki na wagal, un parti kai lungu di kamiñu, i masadu; kacu kumel. ⁶Utru parti kai riba di pedra, i nasi, i seku, pabia kau ka moja. ⁷Utru kai na metadi di fididas; fididas kirsu jintu ku el, e rodial, e pertal. ⁸Utru kai na bon terenu, i nasi, i padi; kada un da sen.”

Oca ki fala e kusa li, i fala risu: “Kin ku tene oreja pa obi, pa i sukuta.”

⁹Si disipulus puntal: “E storia, ke ki signifika?” ¹⁰I fala elis: “Deus da bos kuñisimentu di sigridu di si renu, ma utru jinti ta obi son pa komparason, pa e jubi sin oja, pa e obi sin ntindi.

¹¹“Es i splikason di storia: Simentera i palabra di Deus. ¹²Kilis ku sta lungu di kamiñu i ki jinti ku ta obi palabra; dipus diablu ta bin tiral na se korson, pa ka e fia, e salba. ¹³Kilis ku sta riba di pedra tambi i kilis ku obi palabra, e risibil ku alegria, ma e ka tene rais. E ka ta tarda na vida di krenti; na tempu di tentason e ta disvia. ¹⁴Simentera ku kai na metadi di fididas i mostra kilis ku obi; mas danti, kudadis ku rikesa ku

sabura de vida e ta perta elis, e ka ta padi frutu diritu. ¹⁵Ma kil ku kai na bon terenu i mostra kilis ku obi palabra, e guardal na bardadi ku bon korson, e pega tesu, e ta da frutu.

Kanderu ta pudu riba

(*Mar 4.21-25*)

¹⁶“Ningin ka ta peganda kanderu pa kubril ku balai, nin i ka ta mitil bas di kama, ma i ta pul na kau alu, pa kilis ku na yentra pudi oja lus. ¹⁷I ka ten nada ku kubridu ku ka na bin ojadu; i ka ten nada sukundidu ku ka na bin sai na lus pa i sibidu. ¹⁸Bo toma sintidu na manera ku bo ta sukuta. Kualker algin ku tene, i ta dadu, ma kualker ku ka tene, te kil ki kuda kuma i tene i na tiradu el.”

Familia di Jesus

(*Mat 12.46-50; Mar 3.31-35*)

¹⁹Si mame ku si ermons e bai jubil, ma e ka pudiba yangasal pabia di manga di jinti. ²⁰Utrus fala Jesus: “Ala bu mame ku bu ermons sikidu la fora, e misti ojau.” ²¹I ruspundi i fala elis: “Ña mame ku ña ermons i kilis ku ta obi palabra di Deus, e obdisil.”

Jesus kalma mar

(*Mat 8.23-27; Mar 4.35-41*)

²²Un dia Jesus mbarka ku si disipulus, i fala elis: “No kamba pa utru banda.” E rinka. ²³Suma ke na bai, Jesus durmi. Turbada ku bentu bin lanta na mar, barku na inci yagu, tok e sta na pirigu. ²⁴E bai pa el, e kordal, e falal: “Mestre, Mestre, no na muri!”

I lanta, i da ordi pa bentu ku maron. E para; tudu fika kalmu. ²⁵I rabida i punta elis: “Nunde ku bo fe sta nel?” Elis e staba dimiradu, ku medu, e punta nutru: “Es i kin? Te bentu ku yagu, i ta manda nelis, e ta obil!”

Kura di un omi ku tene spiritu mau

(Mat 8.28-34; Mar 5.1-20)

²⁶E ciga na tera di gadareneus ku sta danti di Galilea. ²⁷Oca ku Jesus disimbarka, un omi di ki prasa bai kontra ku el; dimonius tardaba ja dentru del. I ka ta bisti ropa, i ka ta mora na kasa, ma son na simiteriu. ²⁸I kaba oja Jesus, i grita, i kai si danti, i fala ku vos forti: “Jesus, Fiju di ki Deus ku sta riba di tudu, ke ku bu misti ku mi? N pidiu, ka bu kastigan.” ²⁹I fala asin pabia Jesus mandaba ja spiritu mau pa i sai na ki omi. I tenba ja manga di tempu ki toma konta del. Jinti ta pañal, e maral ku korenti pe ku mon, ma i ta sapa korenti; ki dimoni ta pincal son pa lala.

³⁰Jesus puntal: “Kuma ku bu nomi?” I ruspundil: “Multidon,” pabia manga di dimoni yentralba. ³¹Elis e pidi Jesus pa ka i manda elis pa abismu. ³²I staba la manga di purku ku na ferferi na monti. Dimonius pidi Jesus pa i disa elis e yentra na ki purkus. I disa elis. ³³Dimonius sai na omi, e yentra na ki purkus. Elis tudu e kuri, e ciga na un riada, e kai na mar, e foga.

³⁴Bakiaduris oja kil ku kontisi, e rinka kuri, e bai konta na prasa ku tabankas ke ku pasa. ³⁵Jinti sai pa

jubi ke ku ten, e bin pa Jesus, e oja ki omi ku dimonius saiba nel, sintadu lungu di Jesus, bistidu, ku si juisu diritu. E panta. ³⁶Kilis ku mati e konta elis kuma ku omi ku teneba dimonius i kuradu. ³⁷Tudu ki jinti di tera di gadareneus e pidi Jesus pa i sai na se metadi, pabia e staba ku garandi medu. I mbarka, i bai.

³⁸Omi ku dimonius sai nel i pidil pa i disal i bai juntu ku el, ma Jesus mandal pa i bai, i falal: ³⁹“Riba pa bu kasa, bu bai konta garandi kusas ku Deus fasi pa bo.” I bai, i kumsa na konta, na tudu parti di prasa, garandi kusas ku Jesus fasil.

Bajuda ku muri

(Mat 9.18-26; Mar 5.22-43)

⁴⁰Oca Jesus riba pa utru banda, multidon risibil, pabia tudu staba na si spera. ⁴¹Na ki ora i bin un omi ku comadu Jairu, ku seduba sêf di kasa di juntamentu. I mborka na pe di Jesus, i pidil pa i bai na si kasa, ⁴²pabia i tene un fiju son, bajuda ku tene pertu di dozi anu di idadi, ku staba kuas pa muri.

Suma ki na bai, multidon na pertal di tudu ladu. ⁴³I sta la un minjer ku tenba dozi anu ku duensa ku ta pul pa i pirdi sangi. I gasta tudu kusa ki tene ku medikus, ma nin un delis ka pudi kural. ⁴⁴I bai tok i ciga tras di Jesus, i toka na roda di si ropa. Ki ora, sangi para janan. ⁴⁵Jesus punta: “Kin ku toka na mi?” Suma ku tudu nega, Pedru ku si kumpañeris falal: “Mestre, multidon na pertau, i na kalkau!”

⁴⁶Jesus fala: “Algin tokan, pabia N sinti puder sai na mi.” ⁴⁷Ki ora minjer oja kuma i ka pudi sukundi, i bai pa Jesus, i na tirmi, i mborka si dianti, i kontal dianti di tudu jinti ke ku manda i tokal, tamba kuma ki sinti kura na ki ora. ⁴⁸Jesus falal: “Ña fiju, bu fe kurau. Bai ku pas.”

⁴⁹Oca ki na papia inda, i bin un algin di kasa di ŝef di kasa di juntamentu ku fala: “Bu fiju muri ja. I ka pirsis bu kansa Mestre.” ⁵⁰Jesus obi ke ku faladu, i fala Jairu: “Ka bu panta; fia son. I na salba.”

⁵¹Oca ki ciga na kasa, i ka disa ningin yentra ku el, son Pedru, Tiagu ku Jon, ku pape ku mame di bajuda. ⁵²Tudu na cora, e na grita. Jesus fala elis: “Ka bo cora. I ka sta mortu, i na durmi nan.”

⁵³Jinti ril, pabia e sibi kuma i sta mortu. ⁵⁴Jesus pegal na mon, i comal, i fala: “Bajuda, lanta.” ⁵⁵Si spiritu riba nel; i lanta janan. Jesus manda pa e dal kusa di kume. ⁵⁶Si pape ku mame fika dimiradu. I fala elis pa ka e konta ningin ke ku kontisi.

Jesus manda si dozi disipulu

(*Mat 10.5-15; Mar 6.7-13*)

9 ¹I junta si dozi disipulu, i da elis puder ku otridadi riba di tudu dimonius, tamba pa kura duensas. ²I manda elis pa e bai konta di renu di Deus, pa kura duentis tamba. ³I fala elis: “Ka bo leba nada na bias; ka bo pega nin po na mon, nin saku, nin kusa di kume, nin diñeru,

nin ka bo leba dus kapa. ⁴Na kasa ku bo risibidu nel, bo fika la te dia ku bo na sai na ki tabanka, ⁵ma na prasa ke ka risibi bos, ora ku bo na sai, bo konkoñi puera di bo pe pa i sedu sinal kontra elis.”

⁶Disipulus bai, e yanda na tudu tabankas, e konta Bon Noba, e kura jinti na tudu lugar.

Erodis ku Jon Batista

(*Mat 14.1-12; Mar 6.14-29; Luk 3.19-20*)

⁷Rei Erodis obi tudu ku na pasa, i fika tarpajadu, pabia utrus na fala kuma Jon lanta di mortu. ⁸Utrus fala kuma i Elias ku parsi, utrus tamba kuma i un di antigu anunsiaduris ku lanta di mortu. ⁹Erodis fala: “Ami N manda korta kabesa di Jon. Nta es i kin ku N obi e na fala e kusas del?” I na buskaba ojal.

Jesus da 5.000 omi di kume

(*Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Jon 6.1-14*)

¹⁰Oca ku apostolus riba, e kontal tudu ke fasi. I leba elis juntu ku el, e sai pa un lugar dingidu fora di prasa di Betsaida, ¹¹ma multidon bin sibi, e bai si tras. Jesus risibi elis, i konta elis di renu di Deus, i kura tamba kilis ku pirsisaba di kura.

¹²Oca ku sol na bai kai, si dozi disipulu bai pertu del, e falal: “Dispidi e multidon di jinti, pa e pudi bai pa kasas ku tabankas pertu pa e bai gasija, nos e ta oja di kume, pabia ali no sta na un lugar dingidu.”

¹³I fala elis: “Abos bo da elis di kume.” E ruspundi e fala: “No ka tene nada, son sinku pon ku dus pis. Son si no bai kumpra kusa di kume

8.46: Kap 6.19 8.52: Jon 11.11-14 8.54: Kap 7.14
8.56: Mat 8.4; 9.30 9.2: Kap 10.1-11 9.3: Kap 22.35
9.9: Kap 23.8 9.13: Num 11.13,22

pa tudu e jinti li.” ¹⁴(Elis e seduba kuas sinku mil omi.) I fala si disipulus: “Bo pui elis pa e sinta, grupu grupu di sinkuenta.”

¹⁵Asin ke fasi; e pui elis tudu e sinta. ¹⁶Jesus toma ki sinku pon ku dus pis, i yalsa uju pa seu, i fala Deus obrigadu, i kebra elis, i ntrega si disipulus pa e pui dianti di ki jinti. ¹⁷Tudu kume, e farta. Inda e junta dozi kufu di padas ku sobra.

Pedru diklara kin ki Jesus

(*Mat 16.13-23; Mar 8.27-33; Jon 6.66-69*)

¹⁸Un dia ku Jesus na ora, el son, si disipulus staba la. I punta elis: “Kin ku pobu ta fala kuma N sedu?”

¹⁹E ruspundil e fala: “Utru jinti ta fala abo i Jon Batista, utrus Elias, utrus ta fala inda kuma, i un di anunsiaduris antigu ku lanta di mortu.”

²⁰I punta elis: “Ma abos, kin ku bo fala kuma N sedu?” Pedru ruspundi i falal: “Mesias di Deus.”

Jesus fala di si sufrimentu ku mortu

(*Mat 16.20-28; Mar 8.34—9.1*)

²¹I da elis ordi pa ka e konta ningin nada de kusas. ²²I fala elis: “I pirsis pa Fiju di omi sufri manga di kusa, pa i negadu pa jinti garandi, ku sêfis di saserdoti, ku pursoris di lei; pa i matadu; na terseru dia pa i lanta di mortu.”

²³Dipus i fala elis tudu: “Si algin misti bin ku mi, i ten ku nega si kabesa. Kada dia i ten ku lambu si krus, i sigin. ²⁴Kin ku misti salba si vida i na pirdil, ma kin ku pirdi si vida pa amor di mi, i na salbal. ²⁵Kal purbitu

ku algin ta ten si i ngaña mundu ntidu, ma i pirdi si kabesa propi? ²⁶Si algin ten borgoña di mi ku di ña palabra, Fiju di omi na sinti borgoña del ora ki bin na si gloria, ku di si Pape, ku santu anjus. ²⁷Na bardadi N na konta bos, utru di bos ku sta li ka na muri tok e oja renu di Deus.”

Jesus torkia parsensa di si gloria

(*Mat 17.1-13; Mar 9.2-13*)

²⁸Pertu di un semana dipus di fala e palabras, i toma Pedru, Jon ku Tiagu, i subi ku elis na monti pa bai ora. ²⁹Oca i na ora, parsensa di si rostu torkia, si ropa bida branku fandan, i na lampra. ³⁰I staba dus omi ku na papia ku el, ku sedu Moisés ku Elias. ³¹E bin ku gloria, e na papia di si mortu ku tenba ku sedu na Jerusalem, suma ki markadu. ³²Pedru ku ki utrus ku staba ku el, se uju pisadu ku sonu. Oca ke korda, e oja si gloria ku ki dus omi ku staba ku el. ³³Oca ku ki omis na afasta del pa bai, Pedru fala Jesus: “Mestre, i bon pa no sta li. No ta kumpu tris baraka, un pa bo, utru pa Moisés, utru pa Elias.” (Ma i ka sibiba ke ki na fala.)

³⁴Suma ki na papiaba inda, nuven bin kubri elis ku si sombra. E panta oca e na yentra na nuven. ³⁵Un vos sai na nuven ku fala: “Es i ña Fiju ku N kuji. Bo sukutal.” ³⁶Oca ku ki vos kaba papia, e oja Jesus el son. E kala; na ki dias e ka konta ningin nada di kil ke oja.

9.19: V 7-8 9.23: Kap 14.27; Mat 10.38-39

9.26: Mat 10.33; 2 Tim 2.12 9.32: Mat 26.40

9.35: Mat 3.17; 2 Ped 1.17-18

Kura di rapas ku tene spiritu mau

(Mat 17.14-23; Mar 9.14-32)

³⁷Oca sol mansi, e ria na monti; garandi multidon bin kontra ku Jesus. ³⁸Un omi na metadi di ki jinti grita, i fala: “Mestre, N pidu, jubi pa ña fiju, pabia i el son ku N tene. ³⁹Un spiritu ta toma konta del; di repenti i ta grita, i ta fika i na saku-dil tok sukuma ta sai na boka; i ta molostal; kuas i ka ta misti largal. ⁴⁰N pidi bu disipulus pa e tiral, ma e ka pudi.”

⁴¹Jesus ruspundi i fala: “Abos i jinti mau ku ka ten fe! Te kal tempu ku N ten ku fika ku bos, pa N sufri bos? Tisin bu fiju li.” ⁴²Oca ki na pertu, dimoni batil, i sakudil. Jesus raprindi spiritu mau, i kura rapas, i ntregal pa si pape. ⁴³Tudu elis e fika spantadu ku garandesa di Deus.

Nkuantu tudu jinti na dimira di tudu kusa ku Jesus fasi, el i fala si disipulus: ⁴⁴“Bo pui e palabra na bo sintidu. Fiju di omi na ntregadu na mon di jinti.” ⁴⁵Disipulus ka ntindi ki palabra, pabia i sukuru pa elis; e ka pudi paña pe del. E tenba medu di puntal si sintidu.

Kin ku na sedu šef?

(Mat 18.1-6; Mar 9.33-37)

⁴⁶Disipulus bin lanta ku purfia na se metadi aserka di kin ku na sedu šef. ⁴⁷Jesus ntindi ke ke na kuda, i toma un mininu, i pul lungu del,

⁴⁸i fala elis: “Kin ku risibi e mininu na ña nomi, i ami ki risibi. Kin ku risibin, i risibi kil ku mandan. Asin, kil ki mas pikininu na bo metadi, i el ki garandi.”

Kin ku ka sta kontra nos i sta ku nos

(Mar 9.38-40)

⁴⁹Jon falal: “Mestre, no oja un omi ku na tira dimonius na jinti na bu nomi. No falal pa ka i fasil suma i ka di no grupu.” ⁵⁰Jesus fala elis: “Ka bo tujil, pabia kin ku ka sta kontra bos i sta ku bos.”

Jinti di Samaria nega risibi Jesus

⁵¹Suma i pertuba ja lebadu pa seu, i pui tudu sintidu kuma i ten ku bai Jerusalem. ⁵²I manda utrus pa e bai dianti. E bai, e yentra na un tabanka di Samaria pa purparal un kau di diskansu, ⁵³ma jinti di tabanka ka risibil, suma e oja kuma i na bai pa Jerusalem. ⁵⁴Si disipulus Tiagu ku Jon e oja manera di ki jinti, e puntal: “Siñor, bu misti pa no coma fugu di seu pa i ria pa kaba ku elis, suma ku Elias fasi tambu?”

⁵⁵Jesus rabida i raprindi elis, [i fala: “Abos bo ka sibi di kal koldadi spiritu ku bo sedu, ⁵⁶pabia Fiju di omi ka bin pa kaba ku vida di jinti, ma pa salba elis.”] Asin e bai pa utru tabanka.

Kansera pa sigi Jesus

(Mat 8.19-22)

⁵⁷Oca e na bai na kamiñu, un omi falal: “Siñor, pa nunde ku bu na bai N na bai ku bo.” ⁵⁸Jesus falal:

9.45: Kap 2.50 9.48: Mat 10.40; Jon 12.44-45; 13.20

9.48: Mat 23.11-12 9.49: Num 11.28; 1 Kor 12.3

9.50: Kap 11.23 9.51: Kap 24.51 9.52: Kap 10.33;

17.16-18; 2 Re 17.24,32,41; Jon 4.5-30,39-42; At 1.8;

8.1,5-25 9.54: 2 Re 1.10-12 9.56: Jon 3.17; 12.47

“Timbas tene se koba, kacus di seu tene se niñu, ma Fiju di omi ka tene kau di ngosta kabesa.”

⁵⁹I fala utru omi: “Bin no bai.” Kila falal: “Siñor, disan pa N bai ntera ña pape purmeru.” ⁶⁰Jesus falal: “Disa mortus ntera se mortus, ma abo, bai konta di renu di Deus.”

⁶¹Utru omi falal: “Siñor, ami N na bai ku bo, ma disan purmeru N bai dispidi jinti di ña kasa.” ⁶²Jesus falal: “Algin ku pega radi, i fika i na jubi tras, i ka bali pa sirbi na renu di Deus.”

Jesus manda setenta disipulu

10¹Dipus, Siñor kuji mas setenta disipulu, i manda elis dus dus pa e bai danti pa tudu prasa ku lugaris nunde ki tenba ku bai. ²I fala elis: “Bardadi, kebur i garandi, ma tarbajaduris puku. Bo pidi Siñor, ki Dunu di kebur, pa i manda tarbajaduris pa si kebur. ³Bo bai; N na manda bos suma fiju di karnel na metadi di lubu. ⁴Ka bo leba kartera, nin saku, nin sandalia, nin ka bo para pa fala manteña na kamiñu.

⁵“Na kada kasa ku bo yentra, bo fala purmeru: ‘N dija pas pa e kasa.’ ⁶Si i sta la un algin di pas, bo manteña di pas ta fika riba del, ma si i ka sta, i ta riba pa bos. ⁷Bo fika na ki mesmu kasa, bo kume, bo bibi kil ke tene, pabia tarbajadur mersi si pagu. Ka bo munda pa kada kasa.

⁸“Si bo yentra na un prasa ke risibi bos, bo kume kil ke pui bo danti. ⁹Bo kura duentis ku sta la, bo fala elis: ‘Renu di Deus ciga pertu di bos.’ ¹⁰Ma si bo yentra na un prasa ku bo ka risibidu, bo ta sai na si

ruas, bo fala: ¹¹“Te reia di bo prasa ku pega na no pe, no na konkoñil suma sinal kontra bos, ma bo pudi sibi sertu kuma renu di Deus ciga pertu di bos.’ ¹²N na fala bos kuma, Deus na mas ten pena di Sodoma na ki dia di ki di ki prasa.

Prasas di jinti ku ka ripindi

(*Mat 11.20-24*)

¹³“Koitadi di bo, Korasin! Koitadi bo, Betsaida! Si milagris ku fasidu na bo metadi fasiduba na prasas di Tiru ku Sidon, se moraduris na ripindiba ja disna, e bisti saku, e sinta na sinsa. ¹⁴Asin Deus na mas ten pena di Tiru ku Sidon na dia di juisu di ki di bos. ¹⁵Abo Kafarnaun, bu misti yalsa te na seu? Ma bu na başadu te na nfernu.”

¹⁶Dipus i fala disipulus: “Kin ku sukuta bos, i ami ki sukuta; kin ku nega bos, i ami ki nega. Kin ku negan, i nega kil ku mandan.”

¹⁷Ki setenta riba ku kontentamentu, e falal: “Siñor, si no fala na bu nomi, te dimonius ta obdisinu!”

¹⁸Jesus fala elis: “N oja Satanas suma raiu i kai di seu. ¹⁹Jubi, N da bos puder pa masa kobras ku lakaran, pa vensi tudu forsa di inimigu. Nada ka na fasi bos mal. ²⁰Kontudu ka bo kontenti manera ku spiritus

9.61: 1 Re 19.20 9.62: Fil 3.13; Tia 1.8 10.2: Mat 9.37-38;

Jon 4.35-38 10.3: Mat 10.16 10.4: Mat 10.9-15

10.4: 2 Re 4.29 10.7: 1 Kor 9.4,7-14; Gal 6.6; 1 Tim 5.18

10.9: Kap 9.2-5 10.9: Mat 3.2 10.11: At 13.51; 18.6

10.12: Mat 11.21-23 10.13: Ez 3.6 10.14: Ez 26.15

10.15: Kum 11.4; Lei 1.28; Is 14.13; Jer 51.53; Ob 3

10.16: Mat 10.40; Mar 9.37; Jon 5.23; 13.20; 1 Tes 4.8

10.18: Jon 12.31; 16.11; Apok 12.7-9 10.19: Mar 16.18;

At 28.5 10.20: Sai 32.32-33; Sal 69.28; Dan 12.1;

Fil 4.3; Eb 12.23; Apok 13.8; 20.12,15

na obdisi bos, ma bo kontenti suma bo nomis sta skritu na seu.”

Kontentamentu di Jesus

(*Mat 11.25-27*)

²¹Na ki ora Spiritu Santu inci Jesus ku alegria. I fala: “Obrigadu, ña Pape, Siñor di seu ku tera, pabia bu sukundi e kusas pa jinti jiru ku ntindidu, bu mostra mininus el. I bardadi, ña Pape, pabia asin ku bu misti fasi.

²²“Ña Pape ntregan tudu kusas. Ningin ka sibi kin ki Fiju si i ka Pape; ningin ka sibi kin ki Pape si i ka Fiju, ku kilis ku Fiju misti mostra elis.”

²³I rabida pa si disipulus, i fala elis aparti: “Sortiadu i ujus ku na oja kil ku bo oja. ²⁴N na fala bos kuma, manga di anunsiadur ku rei dija oja kil ku bo na oja, ma e ka ojal; tambi pa obi kil ku bo na obi, ma e ka obil.”

Samaritanu di bon korson

²⁵I tenba un dutur di lei ku misti spurmenta Jesus. I lanta i puntal: “Mestre, ke ku N dibi di fasi pa N tene vida ku ka ta kaba?”

²⁶Jesus puntal: “Kuma ki sta skritu na lei? Si bu lei, kuma ku bu ta ntindil?” ²⁷I ruspundi i falal: “Ama Siñor bu Deus ku tudu bu korson, ku tudu bu alma, ku tudu bu forsa, ku tudu bu ntindimentu. Ama tambi bu kumpañer suma bo propi.”

10.22: Mat 28.18; Jon 3.35; 17.2 **10.22:** Jon 1.18; 6.44-46 **10.23:** Mat 13.16 **10.24:** 1 Ped 1.10-12 **10.25:** Mat 19.16 **10.27:** Sir 19.18; Lei 6.5 **10.28:** Sir 18.5; Ne 9.29; Ez 20.11,13,21; Rom 10.5 **10.31:** Sal 38.11 **10.32:** Num 1.50-53 **10.33:** Kap 9.52 **10.38:** Jon 11.1-2; 12.2-3 **10.39:** Kap 8.35

²⁸Jesus falal: “Bu ruspundi diritu. Fasi asin, bu ta tene vida.” ²⁹Ma i mistiba justifika si kabesa, i punta Jesus: “Kin ki ña kumpañer?”

³⁰Jesus ruspundi i falal: “I tenba un omi ku sai di Jerusalen pa bai Jerikó, i kontra ku ladrons. E pañal, e dispil, e sutal, e bai, e disal kuas mortu. ³¹Na ki mesmu kamiñu i bin na pasa un saserdoti. I oja ki omi, i pasa di largu. ³²Na mesmu manera tambi un omi di jorson di Levi ciga na ki lugar, i ojal, i pasa di largu. ³³Ma un omi di Samaria ku na bai bias ciga pertu del, i ojal, i sinti pena del, ³⁴i bai pa el, i untal azeiti ku biñu na kaus ki molosta, i pul ligadura, i montal riba di si buru, i lebal pa un penson, i toma konta del. ³⁵Oca ku sol mansi, i tira dus mueda di prata, i da dunu di penson, i falal: “Toma konta del. Tudu ku bu gasta mas, ora ku N riba N na pagau el.” ³⁶Ke ku bu oja? Kal de tris jinti ku sedu kumpañer di ki omi ku kai na mon di ladrons?”

³⁷I ruspundi: “Kil ku mostral bondadi.” Jesus falal: “Bai, bu fasi suma ku el i fasi.”

Marta ku Maria

³⁸Jesus ku si disipulus e kontinua se kamiñu. I yentra na un tabanka; un minjer ku comadu Marta risibil na si kasa. ³⁹I teneba un irma ku comadu Maria, ku bin sinta na pe di Jesus pa obi si palabra. ⁴⁰Marta staba tarpajadu ku manga di tarbaju. I bai pa Jesus, i falal: “Siñor, bu ka oja kuma ña irma disan ami son ku tarbaju? Falal pa i bin judan.”

⁴¹Jesus ruspundi i falal: “Marta, Marta, bu sta fadigadu, tarpajadu ku manga di kusa, ⁴²ma i un kusa son ki pirsis. Maria kuji kil ki mas minjor; i ka na tiradu el.”

Jesus nsina si disipulus ora

(*Mat 6.9-15*)

11 ¹Jesus staba na un lugar, i na ora. Oca ki kaba, un di si disipulus falal: “Siñor, nsinanu ora, suma tambi ku Jon nsina si disipulus.”

²I fala elis: “Ora ku bo na ora, bo fala:

‘Pape, no misti pa bu nomi rispitadu, pa bu renu bin.

³ Patinu kumida ku no pirsisa del kada dia.

⁴ Purdanu no pekadus, pabia anos tambi no ta purda kilis ku fasinu mal.

Ka bu lebanu na probason, ma libranu di ki algin malvadu.’”

Komparason di amigu sekenti

⁵Jesus fala elis mas: “Talves un di bos pudi bai pa kasa di un amigu me-noti, i falal: ‘Amigu, pistan tris pon, ⁶pabia ña amigu sta na bias, i ciga na ña kasa, N ka tene nada di pui si dianti.’ ⁷Kil di dentru i pudi falal: ‘Ka bu nkomodan, pabia porta fica ja; N sta na kama ku ña fijus. N ka pudi lanta pa dau el.’ ⁸N na fala bos kuma, nin ki ka lanta pa dal pabia i si amigu, ma suma el i sekenti, i na lanta, i dal tudu ki misti.

⁹“Asin N fala bos: Bo pidi, bo ta dadu; bo buska, bo ta oja; bo bati

porta, i ta yabridu pa bos. ¹⁰Tudu kil ku pidi i ta risibi; kin ku buska i ta oja; kil ku bati porta, i ta yabridu el. ¹¹Kal pape na bo metadi ku si fiju pidil [pon, i ta dal pedra? O si i pidil] pis, i ta dal kobra? ¹²O si i pidil ovu, i na dal lakaran? ¹³Si abos ku sedu mau bo sibi da bon kusas pa bo fijus, ku fadi bo Pape ku sta na seu i ten ku da Spiritu Santu pa kilis ku pidil.”

Jesus ku Beelzebu

(*Mat 12.22-32; Mar 3.20-30*)

¹⁴Jesus na tiraba dimoniu mudu na un omi. Oca ku dimoniu sai, omi papia. Ki multidon di jinti dimira, ¹⁵ma utrus na se metadi fala kuma, i ta serka dimonius ku puder di Beelzebu, sêf di dimonius.

¹⁶Utrus na spurmental, e pidil un sinal di seu. ¹⁷Jesus sibi ke ke na kuda, i fala elis: “Tudu renu ku ten divison dentru del i ta danadu. Suma familia tambi ku dividi entri elis, i ta pajiga. ¹⁸Si Satanas tambi na geria kontra si kabesa, kuma ku si renu pudi firma? Bo fala kuma N ta serka dimonius ku puder di Beelzebu. ¹⁹Si N ta serka dimonius ku puder di Beelzebu, bo fijus, ku puder di kin ke ta serka elis? Elis propi ku na sedu bo juisis. ²⁰Ma si i ku dedu di Deus ku N ta serka dimonius, bo pudi sibi sertu kuma renu di Deus ciga pa bos.

10.42: Sal 27.4 **10.42:** Jos 24.15 **11.2:** Is 63.16

11.4: Kap 17.3-4; Mat 18.35; Ef 4.32 **11.8:** Kap 18.1,5-8

11.9: Mat 7.7-12; 21.22; Jon 15.7; Tia 1.5-6; 1 Jon 3.22;

5.14-15 **11.14:** Mat 9.32-34 **11.16:** Mat 16.1

11.17: Jon 2.25 **11.17:** 1 Kor 1.10 **11.20:** Sai 8.18-19

11.20: Mat 4.17

²¹“Si un omi forti, yarmadu, na guarda si kasa, tudu ki tene ta sta suguru, ²²ma si i bin utru mas forti di ki el, ku ngañal, i na tiral tudu si armadura ki fiansasa nel, i ta bai rapati kusas ki furta.

²³“Kin ku ka sta ku mi, i kontra mi; kin ku ka na judan junta kusa, i na pajigal.

Spiritu mau ta riba pa si kasa

(Mat 12.43-45)

²⁴“Ora ku spiritu mau sai na un algin, i ta fika i na yanda na lugar seku, i na buska kau di sinta. Si i ka ojal, i ta fala: ‘N na riba pa ña kasa ku N sai nel.’ ²⁵Ora ki ciga, i ojal baridu, ben rumadu, ²⁶i ta bai, i bai buska mas seti spiritu pior di ki el; e ta yentra, e mora la. Na kabantada, vida di ki algin ta sedu pior di ki na kumsada.”

Sorti di bardadi

²⁷Oca i na fala inda e kusas, un minjer na metadi di multidon i yalsa fála, i falal: “Minjer ku padu, i mamantau, i sortiadu.” ²⁸Jesus ruspondil: “Mas sortiadu i kilis ku ta obi palabra di Deus, e ta fasi suma ki fala.”

Sinal di Jonas

(Mat 12.38-42)

²⁹Suma ku jinti na junta na roda di Jesus, i kumsa na fala elis: “Jinti di aos e mau; e ta pidi son sinal,

ma nin un sinal e ka na dadu, si i ka kil di anunsiadur Jonas. ³⁰Suma ku Jonas seduba sinal pa jinti di Ninive, Fiju di omi tambi i na sedu pa jinti di aos. ³¹Raiña di sul na lanta na juisu ku jinti di aos, i na kondena elis, pabia i sai la lunju na si tera pa bin obi jiresa di Salomon. Ali un algin li ki mas Salomon. ³²Jinti di Ninive na lanta na dia di juisu ku jinti di aos, e na kondena elis, pabia e ripindi ku palabra di Jonas. Ali un algin li ki mas Jonas.

Kanderu di kurpu

(Mat 5.15; 6.22-23)

³³“Ningin ka ta peganda kanderu pa pul na un lugar sukundidu o bas di kaşoti, ma i ta pul na kau altu, pa kilis ku na yentra pudi oja lus. ³⁴Kanderu di kurpu i uju. Ora ku bu uju sedu bon, tudu bu kurpu ta numia, ma si i sedu mau, bu kurpu tambi ta sta na sukuru. ³⁵Toma sintidu ku lus ku bu tene pa ka i sedu sukuru. ³⁶Asin si tudu bu kurpu tene lus, nin un parti ka sta na sukuru, tudu bu kurpu ta numia, suma ora ku lus di kanderu na numiau.”

Jesus raprindi fariseus ku pursoris di lei

(Mat 23.1-36; Mar 12.38-40;

Luk 20.45-47)

³⁷Oca ku Jesus kaba papia, un fariseu kumbidal pa i bai kume ku el. I yentra, i toma si lugar na mesa. ³⁸Ki fariseu fika dimiradu suma ki oja Jesus ka fasi sirmonia di kustumu di laba antis di kume. ³⁹Siñor falal: “Abos fariseus, bo ta limpa

11.22: Kol 2.15 **11.26:** Jon 5.14; Eb 6.4-6; 10.26; 2 Ped 2.20 **11.27:** Kap 1.28,48 **11.28:** Kap 6.47
11.30: Jona 3.3-5 **11.31:** 1 Re 10.1 **11.31:** Is 9.6-7; Fil 2.10 **11.33:** Kap 8.16; Mar 4.21 **11.38:** Mar 7.2-3

fora di kopu ku pratu, ma bo ta disa dentru inci kubisa ku maldadi. ⁴⁰Tulus, nta kil ku fasi di fora, i ka fasi tambi di dentru? ⁴¹Bo pati kil ku bo tene pa pobris; asin tudu kusa ta sedu limpu pa bos.

⁴²“Koitadi di bos fariseus! Bo ta da Deus desimu parti di ortalon, ku bagic, ku tudu ortalisa, ma bo ka ta mporta ku amor di Deus nin pa fasi kusa justu. I es ku bo dibi di fasi, ma ka bo disa ki utru tambi.

⁴³“Koitadi di bos fariseus! Bo gusta di sinta na lugar di rispitu na kasas di juntamentu; bo misti tambi pa bo faladu manteña na prasa.

⁴⁴“Koitadi di bos, pabia bo sta suma koba di difuntu ku ka markadu. Jinti ta yanda riba del sin sibi.”

⁴⁵Un di duturis di lei ruspundi i falal: “Mestre, ora ku bu na fala asin, bu na ofindinu tambi.”

⁴⁶Jesus ruspundi: “Koitadi di bos tambi, duturis di lei. Bo ta karganta omis kargu kansadu pa karga. Abos propi, nin ku un dedu bo ka ta toka na ki kargu. ⁴⁷Koitadi di bos, pabia bo ta kumpu simiterius di anunsiaduris ku bo papes mata. ⁴⁸Asin bo ta mostra kuma bo seta tarbaju di bo papes, pabia i elis ku mata ki anunsiaduris, abos bo ta kumpu se simiterius. ⁴⁹E ku manda Deus fala na si jiresa: ‘N na manda elis anunsiaduris ku apostolus; e na mata utrus, e na pirsigi utrus.’ ⁵⁰De manera li Deus na pidi jinti di aos konta di sangi di tudu anunsiaduris ku matadu disna di kumsada di mundu, ⁵¹desdi sangi di Abel te sangi di Zakarias ku matadu na

metadi di altar ku lugar sagradu. Sin, N na konta bos kuma, i jinti di aos ku na da konta de kusas.

⁵²“Koitadi di bos duturis di lei! Bo toma cabi di kuñisimentu; bo ka yentra, bo tuji kilis ku na yentraba.”

⁵³Oca ku Jesus sai di la, pursoris di lei ku fariseus e kumsa na kritikal ku forsa, e na puntal manga di kusa. ⁵⁴E na buska manera di pañal na kualker kusa ki na fala.

Avisu kontra finjimentu

12 ¹I junta un multidon di milyaris di jinti, tok e na masa ntru. Jesus kumsa na papia purmeru ku si disipulus, i fala elis: “Bo toma sintidu ku fermentu di fariseus, ku sedu finjimentu. ²I ka ten nada kubridu ku ka na bin diskubridu, nin sukundidu ku ka na bin sibidu, ³pabia tudu ku bo papia na sukuru i na obidu na lus; kil ku bo fala na sigridu dentru di kasa i na kontadu riba di kasa pa tudu obi.

No ka dibi di medi omi

(*Mat 10.28-31*)

⁴“Ña amigus, N na fala bos: Ka bo ten medu di kilis ku ta mata kurpu, dipus e ka pudi fasi mas nada. ⁵N na mostra bos kin ku bo dibi di medi. Bo medi Deus, kil ku, dipus di mata, i ten puder pa bota na nfernu. Sin, N na fala bos, i el ku bo dibi di medi. ⁶Nta sinku jamba ka ta bindidu pa bokadiñu di mueda?

11.41: Kap 12.33; Is 58.6-7; Dan 4.27 **11.42:** 1 Sam 15.22; Os 6.6 **11.44:** Sal 5.9 **11.48:** At 7.51-52; 1 Tes 2.15 **11.51:** Kum 4.8; 2 Kron 24.20-21 **11.54:** Kap 20.19-20 **12.1:** Mat 16.6; 1 Kor 5.6-8 **12.2:** Kap 8.17; Mat 10.26-27 **12.4:** Is 8.12-13; 51.7,12-13; Jer 1.8

Ma Deus ka diskisi di nin un delis. ⁷Te kabelu di bo kabesa, Deus sibi se numeru. Asin ka bo medi, pabia bo mas bali di ki manga di kacu.

Seta o nega Kristu

(Mat 10.32-33; 12.32)

⁸“N na fala bos kuma, tudu algin ku konta danti di jinti kuma el i di mi, tambi ami, Fiju di omi, N ta konta danti di anjus di Deus kuma el i di mi, ⁹ma kin ku negan danti di jinti, i na negadu danti di anjus di Deus.

¹⁰“Deus ta purda tudu kil ku fala un palabra kontra Fiju di omi, ma i ka na purda kil ku fala palabra mau kontra Spiritu Santu.

¹¹“Ora ke leba bos pa kasas di juntamentu, o danti di šefis ku otridadis, ka bo kuda kuma ku bo na bai difindi, o ke ku bo na ruspundi, ¹²pabia Spiritu Santu na nsina bos na ki ora ke ku bo dibi di fala.”

Komparason di riku ku ka ten juisu

¹³Algin falal na metadi di multidon: “Mestre, fala ña ermon pa i rapati yardansa ku mi.” ¹⁴Jesus falal: “Omi, kin ku pun pa N sedu juis o rapatidur na bo metadi?” ¹⁵I fala pobu: “Bo toma sintidu, bo libra di tudu koldadi kubisa, pabia vida di algin i ka sta na manga di kusa ki tene.”

12.9: Mar.8.38; 2 Tim 2.12; 1 Jon 2.23 **12.10:** Mar 3.28-30; 1 Jon 5.16 **12.11:** Kap 21.14-15; Mat 10.19-20
12.15: Ef 5.3; 1 Tim 6.5-10; Eb 13.5 **12.18:** Tia 4.13-16
12.19: Dit 27.1; Is 22.13; 1 Kor 15.32 **12.20:** Jo 27.8; 1 Tes 5.3 **12.20:** Sal 39.6; Ekl 2.18-19; Jer 17.11
12.21: V 33; Mat 6.19-20; 1 Tim 6.17-19; Tia 2.5; Apok 2.9 **12.22:** Fil 4.6 **12.24:** Jo 38.41; Sal 147.9

¹⁶I konta elis un storia, i fala: “Lugar di un omi riku i padi ciu. ¹⁷I na kuda gora na si kabesa, i punta: ‘Ke ku N na fasi? N ka tene nin un kau pa rukuji ña frutus.’ ¹⁸Dipus i fala: ‘N sibi ke ku N na fasi. N na kebra ña bembas, N ta torna kumpu utrus mas garandi; la ku N na rukuji tudu ña arus ku utru kusas ku N labra.’ ¹⁹N ta fala ña kabesa: ‘Omi, bu tene manga di kusa guardadu pa manga di anu. Diskansa, bu kume, bu bibi, bu divirti.’ ²⁰Ma Deus falal: ‘Tulu, e di noti li bu ten ku ntrega bu vida. Kil ku bu purpara, pa kin ki na sedu?’ ²¹Asin ki ta sedu ku algin ku ta junta rikesa pa si kabesa, ma i ka riku danti di Deus.”

Fiansa na Deus

(Mat 6.25-34)

²²Dipus i fala si disipulus: “E ku manda N na konta bos: Ka bo fadiga ku kusa di bo vida, pa kil ku bo na kume; nin pa kurpu, ke ku bo na bisti. ²³Vida i mas bianda; kurpu i mas ropa. ²⁴Bo jubi pa korvus; e ka ta sumia, e ka ta kebra, e ka tene bema nin armazen, ma Deus ta sustenta elis; abos, bo bali mas di ki kacus. ²⁵Kal di bos ku pudi kuda tok i buri un palmu na si altura? ²⁶Nta si bo ka pudi fasi e kusas pikininu, ke ku manda bo na fadiga pa ki utrus? ²⁷Bo jubi flor, kuma ki ta kirsi; i ka ta tarbaja nin i ka ta tisi panu. N na konta bos kuma, nin Salomon propi, ku tudu si ronku, i ka bisti suma un delis. ²⁸Si Deus ta bisti paja asin, ku sta na matu aos, amaña i na botadu na fugu, ku fadi abos, jinti di puku fe.

²⁹“Asin, ka bo fadiga pa punta-punta ke ku bo na kume, o ke ku bo na bibi, ³⁰pabia jinti di mundu e ta buska tudu e kusas. Bo Pape sibi kuma bo pirsisa delis. ³¹Bo buska renu di Deus, bo ta dadu tudu e kusas tambi.

Rikesa na seu

(*Mat 6.19-21*)

³²“Ña karnelsiñus, ka bo medi, pabia bo Pape misti da bos renu. ³³Bo bindi kil ku bo tene, bo da po-bris. Bo ranja pa bos kartera ku ka ta beju, ku rikesa na seu ku nunka ka ta kaba, nunde ku ladron ka ta ciga, nin bagabaga ka ta kumel, ³⁴pabia, kau ku bo rikesa sta nel, la tambi ku bo korson ta sta.

Servus ku na bisia

(*Mat 24.42-51*)

³⁵“Bo sta purparadu ku sintu maradu, ku lus na kanderu. ³⁶Bo sedu suma omis ku na pera se patron ora ki na riba di festa di kasamenti, pa ora ki ciga, i bati, logu e pudi yabril porta. ³⁷Sortiadu ki servus ku, ora ku se patron ciga, i oja elis e na bisia. Na bardadi N na fala bos kuma, i ta mara si sintu, i pui elis sinta na mesa, i ciga, i sirbi elis. ³⁸Nin ki bin me-noti o na purmeru galu, si i oja ki servus e na bisia, e sortiadu. ³⁹Bo obi e kusa: si dunu di kasa sibiba ora ku ladron na bin, i ta bisiaba, i ka ta disa pa i rombal kasa. ⁴⁰Asin bo sta tambi pruntu, pabia Fiju di omi na bin na ora ku bo ka pensa.”

⁴¹Pedru puntal: “Siñor, bu da e komparason son pa nos o pa tudu

jinti?” ⁴²Siñor falal: “Kin ki nkar-gadu fiel i jiru ku si patron pui riba di si servus pa i da elis se kiñon di kumida na ora? ⁴³Sortiadu i ki servu ku si patron, ora ki bin, i ojal i na fasi asin. ⁴⁴Na bardadi N na fala bos, i na nkargal di tudu kusa ki tene. ⁴⁵Ma si ki servu fala na si kabesa kuma si patron na tarda pa bin, i kumsa na suta servus macu ku femia, i na kume, i na bibi, i na cami, ⁴⁶patron di ki servu na bin na un dia ki ka na peral, na un ora ki ka sibi, i na kastigal risu, i na juntal ku jinti ku ka sedu krenti.

⁴⁷“Servu ku sibi vontadi di si patron, ma i ka pruntia, nin i ka fasi suma ku si patron misti, i ta kastigadu ku manga di suti, ⁴⁸ma kil ku ka sibi, i fasi kusa ku mersi kastigu, i ta dadu puku suti. Kil ku dadu ciu i ta pididu ciu; kil ku ntregadu ciu i na pididu mas ciu.

Jesus tisi divison

⁴⁹“N bin bota fugu na tera. N misti son pa i sindi ja. ⁵⁰N ten ku batisadu ku sertu batisu; N sta ku kasabi tok e kusa kontisi, i pasa. ⁵¹Bo kuda kuma N bin tisi pas na tera? Nau, N bin tisi divison. ⁵²Di gosi pa dianti, i na sta sinku jinti na un kasa; e na dividi tris kontra dus, dus kontra tris. ⁵³E na sta divididu, pape kontra fiju, fiju kontra pape, mame kontra

12.33: V 21; At 2.45; 4.34-35; 20.35 **12.35:** Ef 6.14;

1 Ped 1.13 **12.35:** Mat 5.14-16; 25.1-13

12.39: 1 Tes 5.2; Apok 3.3; 16.15 **12.40:** Kap 21.34-36

12.42: 1 Kor 4.2 **12.47:** Num 15.30; Lei 25.2; Jon 9.41;

15.22; At 17.30; Tia 4.17 **12.48:** Sir 5.17; 1 Tim 1.13

12.51: Mat 10.34-36; Jon 7.43; 9.16; 10.19

12.53: Mik 7.6

fiju femia, fiju femia kontra mame, mame kontra minjer di si fiju, minjer di si fiju kontra el.”

Sinal di tempu

(Mat 16.2-3)

⁵⁴I fala tamba multidon: “Ora ku bo oja nuven na subi di kaida di sol, bo ta fala logu: ‘Cuba na bin.’ I ta bin bin. ⁵⁵Ora ku bentu na supra di sul, bo ta fala: ‘Kalur na ten.’ I ta ten. ⁵⁶Finjiduris! Bo sibi rapara sinal di seu ku tera. Kuma ku bo ka sibi gora rapara sinal de tempu?

⁵⁷“Ke ku manda bo ka pudi rapara ke ki diritu ku bo kabesa propi? ⁵⁸Ora ku bu na bai na otridadi ku kil ku na keşa di bo, buska ruma ki asuntu ku el na kamiñu, pa ka i bin lebau pa juis, juis ta ntregau na polisia, polisia ta botau na kalabus. ⁵⁹N na falau kuma, bu ka ta sai la tementi bu ka kabanta paga tudu.”

Kaida di tori di Siloé

13 ¹Na ki mesmu tempu, i staba la utru jinti ku na kontaba Jesus di ki jinti di Galileia ku Pilatus jagasi se sangi ku sangi di limarias ke na roniaba ku el. ²Jesus ruspundi, i punta elis: “Bo kuda kuma ki jinti e pekaba mas di ki tudu jinti di Galileia, suma e sufri e kusas? ³N na fala bos nau; ma abos, si bo ka ripindi, abos tudu bo na muri na mesmu manera. ⁴O ki disoitu jinti ku tori di Siloé kai riba delis, i mata elis, bo kuda kuma e mas

kulpadu di ki tudu jinti ku mora na Jerusalem? ⁵N na fala bos nau, ma si bo ka ripindi, abos tudu bo na muri na mesmu manera.”

Komparason di figera ku ka padi

⁶I da elis e komparason: “I ten un omi ku teneba un figera parantadu na si kintal. I bai buska fruta la, i ka oja nada. ⁷I fala si tarbajadur di kintal: ‘Jubi de! I fasi ja tris anu ku N ta bin buska fruta ne figera, N ka ta oja nada. Kortal. Pa ke ki sta li amonton?’ ⁸I ruspundi i falal: ‘Siñor, disal e anu inda tok N garbata roda del, pa N strumal. ⁹Si i bin padi, i sta bon. Si i ka padi, bu ta manda kortal.’”

Jesus kura un minjer na dia di diskansu

¹⁰Jesus na nsinaba na dia di diskansu na un kasa di juntamentu. ¹¹I staba la un minjer ku tenba ja disoitu anu ku spiritu di duensa. I ta yandaba kurvadu; i ka pudi-ba distindi kurpu diritu. ¹²Oca ku Jesus ojal, i comal pa i bin, i falal: “Minjer, bu sta libri di bu duensa.” ¹³I pui mon riba del; na ki ora i ndirita, i ngaba Deus.

¹⁴Êf di kasa di juntamentu paña raiba suma ku Jesus kura na dia di diskansu. I fala pobu: “I ten seis dia di tarbaju; bo pudi bin kura na ki dias, ma i ka na dia di diskansu.”

¹⁵Siñor ruspundi i falal: “Finjiduris! Nta kada un di bos ka ta dismanca si turu o si buru na dia di diskansu pa bai bibintil? ¹⁶E minjer gora, fiju di Abraon, ku Satanas

12.56: Kap 19.42 **12.58:** Mat 5.25 **13.6:** Is 5.1-2; Mat 21.19 **13.14:** Kap 14.3; Sai 20.8-11; Mat 12.10 **13.16:** Kap 19.9

tene prezu disoitu anu, i ka dibi di largadu na dia di diskansu de kusa ku maral?” ¹⁷Oca ki fala asin, tudu kilis ku staba kontra e fika ku bor-goña. Tudu pobu fika kontenti ku tudu kusas garandi ki fasi.

Komparason di mostarda ku di fermentu

(*Mat 13.31-33; Mar 4.30-34*)

¹⁸Jesus punta: “Ke ku renu di Deus parsi ku el? Ke ku N na par-sintil ku el? ¹⁹I asin: Un omi toma garan di mostarda, i sumial na orta; planta kirsi tok i sedu pe garandi. Kacus fasi niñu na si ramu.”

²⁰I torna punta: “Ke ku N na par-sinti renu di Deus ku el? ²¹I parsi asin: Un minjer toma fermentu, i jagasil na tris midida di foriña, tok i orfa tudu.”

Porta pikininu

(*Mat 7.13-14,*)

²²Oca Jesus na baiba pa Jeru-salen, i na panti na prasas ku tabankas, i na nsina jinti. ²³Un algin puntal: “Siñor, kilis ku na salba i puku?”

I ruspundil: ²⁴“Bo fasi forsa pa yentra na porta pikininu, pabia N na konta bos kuma, manga delis na bin buska yentra, e ka na pu-di. ²⁵Ora ku dunu di kasa lanta, i ntranka porta, bo na firma la fo-ra, bo na kumsa konki porta, bo na fala: ‘Siñor, Siñor, yabrinu.’ El i ta ruspundi bos: ‘N ka sibi abos i di nunde.’ ²⁶Bo ta kumsa na fala: ‘No kume, no bibi ku bo; bu ta nsinaba jinti na no ruas.’ ²⁷El i ta ruspundi

bos: ‘N konta bos, N ka sibi abos i di nunde. Bo lunjusi di mi, abos tudu ku ta fasi mal.’ ²⁸Bo na cora la, bo na ñeme dinti, ora ku bo oja Abraon, Isak ku Jakó ku tudu anun-siaduris na renu di Deus, abos bo botadu fora. ²⁹Jinti na bin di saida ku kaida di sol, di norti ku sul, e na sinta na festa na renu di Deus. ³⁰Na bardadi i ten kilis di kabantada ku na sedu purmeru; utrus ki di pur-meru e na sedu di kabantada.”

Jesus miskiña kusa di Jerusalem

(*Mat 23.37-39*)

³¹Na ki mesmu tempu utru fari-seus ciga, e fala Jesus: “Sai li, bu bai utru kau, pabia Erodis misti matau.”

³²I ruspundi i fala elis: “Bo bai konta ki raposa kuma, ali N na serka dimonius, N na kura jinti aos ku amaña. Na terseru dia N ta kabanta tarbaju. ³³N ten ku yanda aos ku amaña ku ermon di amaña, pabia i ka bon pa un anunsiadur muri fora di Jerusalem.

³⁴“Ai, Jerusalem, Jerusalem, ku ta mata anunsiaduris, bu ta da ku pe-dra kilis ku Deus mandau! Kantu bias ku N misti junta bu fijus suma ku galiña ta junta si pinton bas di si asa, ma bu ka seta! ³⁵Jubi, bo na fikadu ku bo kasa bandonadu. Na bardadi N na konta bos, bo ka na ojan mas te ki tempu ku bo na fala: ‘Kil ku bin na nomi di Siñor i mersi ngabadu.’”

13.25: Is 55.6; Mat 25.10-12 **13.27:** Sal 6.8; Mat 7.21-23; 25.41; Titu 1.16 **13.29:** Mat 8.11 **13.30:** Mat 19.30
13.35: Kap 21.5-6; Sir 26.31-33; Mik 3.12
13.35: Kap 19.38; Sal 118.26

Jesus kura un omi ku tene duensa di incasku

14¹Jesus yentra na kasa di un šef di fariseus na dia di diskansu pa kume. Elis e fika e na jubil diritu. ²I staba la si danti un omi ku kurpu incadu. ³Jesus punta duturis di lei ku fariseus: “Lei ta piriti pa kura na dia di diskansu o nau?”

⁴E kala. Jesus toma omi, i kural, i mandal pa i bai. ⁵I punta elis: “Si un di bos tene un buru o un turu ku kai na fonti na dia di diskansu, bu ka na bai tiral na ki ora?” ⁶E ka pudiba ruspundil nada.

Pruntu pa toma lugar mas bas

⁷Oca ku Jesus rapara kuma kumbidadus na kuji lugaris di rispitu, i da elis un komparason, i fala: ⁸“Ora ku algin kumbidau pa kasamenti, ka bu buska lugar di mas rispitu; yar i ten utru kumbidadu di mas katigoria. ⁹Si kil ku kumbida bos bin i falau: ‘Da es utru ki lugar,’ bu ten ku toma lugar mas bas ku borgeña, ¹⁰ma ora ku bu kumbidadu, bai sinta na lugar mas bas. Ora ku kil ku kumbidau bin, i ta falau: ‘Amigu, subi mas riba.’ Asin bu ta ten rispitu danti di tudu kilis ku sta na mesa ku bo. ¹¹Tudu kil ku yalsa si kabesa, i ta başadu. Kil ku başa si kabesa, i na yalsadu.”

¹²I fala tambikil ku kumbidal: “Ora ku bu fasi un jantar o un sia, ka bu kumbida bu amigus, nin bu ermons,

nin parentis, nin bu visiñus riku, pa ka e bin torna kumbidau tambu. Asin bu ta risibi bu pagamentu, ¹³ma ora ku bu fasi festa, kumbida jinti pobri, manku, ku segu. ¹⁴Asin bu ta sortiadu, pabia elis e ka tene di pagau, ma Deus na pagau ora ki lantanda jinti justu di mortu.”

Komparason di garandi festa

(Mat 22.1-14)

¹⁵Un di kilis ku staba ku el na mesa obi e kusa, i falal: “Sortiadu i ki algin ku mati festa na renu di Deus.”

¹⁶Jesus falal: “Un omi fasi garandi festa, i kumbida manga di jinti. ¹⁷Na ora di festa i manda si kriadu pa i bai fala kumbidadus: ‘Bo bin, pabia tudu sta ja pruntu.’ ¹⁸Kada un kumsa na diskulpa, un son un son. Purmeru fala: ‘N kumpra un terenu, N ten ku bai jubil. N pidu pa bu diskulpan.’ ¹⁹Utru fala: ‘N kumpra sinku par di turu, N sta na kamiñu pa bai spurmenta elis. N pidu pa bu diskulpan.’ ²⁰Utru fala: ‘N kumsa kasa nan; e ku manda N ka pudi bai.’

²¹“Kriadu riba, i konta si patron ke ke fala. Dunu di kasa paña raiba, i fala si kriadu: ‘Sai dipresa na ruas ku bekus di prasa, bu tisi li pobris ku mankus ku segus.’ ²²Dipus kriadu falal: ‘Siñor, N fasi kil ku bu fala, ma lugar ten inda.’ ²³Patron fala kriadu: ‘Sai fora di prasa na ruas ku kamiñusiñus, bu obriga elis pa e yentra, pa ña kasa pudi inci. ²⁴N na konta bos kuma, nin un di ki omis ku kumbidadu ka na kume nada di ña festa.’”

14.3: Mat 12.10 14.5: Kap 13.15 14.7: Mat 23.6

14.10: Dit 25.6-7 14.11: Kap 18.14; Jo 22.29; Dit 29.23; Mat 23.12 14.13: Ne 8.10,12; Jo 31.16-21

14.14: Jon 5.29; At 24.15 14.15: Apok 19.9

14.18: Kap 8.14 14.24: Mat 8.11-12; 21.43; At 13.46

I ta kusta pa sedu disipulu di Jesus

(Mat 10.37-38)

²⁵Un bias garandi multidon na kumpañaba Jesus. I rabida i fala elis: ²⁶“Si algin na bin pa mi, i ka pui si pape aparti, ku si mame, si minjer, si fijus, si ermons macu ku femia, si kabesa propi, i ka pudi sedu ña disipulu. ²⁷Kil ku ka lambu si krus pa i bin ña tras, i ka pudi sedu ña disipulu.

²⁸“Si un di bos misti kumpu kasa garandi, i ten ku sinta purmeru pa fasi konta di kil ki na gasta, pa jubi si i tene diñeru pa kabantal. ²⁹Si i pui alisersu, i ka pudi kaba, tudu jinti ku ojal e na fasil trosa, ³⁰e fala: ‘E omi kumsa kumpu kasa, i ka pudi kabantal!’

³¹“Si un rei na bai geria kontra utru rei, i ten ku sinta purmeru pa jubi si el, ku des mil, i pudi geria ku kil ku na bin kontra el ku vinti mil. ³²Si i ka pudi, i ten ku manda jinti pa pidi pas na mon di ki utru rei nkuantu i sta lunju. ³³Asin, kualker di bos ku ka disa tudu kusa ki tene, i ka pudi sedu ña disipulu.

Sal ku bida dos

(Mat 5.13; Mar 9.50)

³⁴“Sal i bon, ma si i pirdi si gustu, ke ku ta pul mas pa i salga? ³⁵I ka ta bali pa con, nin pa strumu; i son pa bota. Kin ku tene oreja pa obi, pa i sukuta.”

Karnel ku pirdi

(Mat 18.12-14)

15 ¹Kobraduris di mpustu ku utru jinti di mau nomi e ta baiba tudu pa obi ke ku Jesus na

fala. ²Fariseus ku pursoris di lei e kumsa na papia entri elis, e na fala: “E omi ta risibi jinti di mau nomi, i ta kume ku elis.” ³Jesus da elis un komparason, i fala:

⁴“Si un di bos tene sen karnel, si un son pirdi, i ten ku disa ki noventa i novi nunde ke na kume, i bai buska kil ku pirdi tok i ojal. ⁵Si i ojal, i ta pul riba di ombra ku kontentamentu. ⁶Si i ciga na kasa, i ta junta amigus ku visiñus, i fala elis: ‘Bo judan kontenti, pabia N oja ña karnel ku pirdiba!’ ⁷N na konta bos kuma, asin ki ta ten alegria na seu pa un algin di mau nomi ku ripindi, mas di ki pa noventa i novi jinti justu ku ka pirsisa di ripindi.

Mueda ku pirdi

⁸“O si un minjer tene des mueda di prata, i pirdi un son, i ten ku peganda kanderu, i bari kasa, i buskal na tudu ladu tok i ojal. ⁹Si i ojal, i ta junta si amigus ku si visiñus, i fala elis: ‘Bo judan kontenti pabia N oja ña mueda ku pirdi.’ ¹⁰N na konta bos kuma, asin ki ta ten alegria na metadi di anjus di Deus pa un algin di mau nomi ku ripindi.”

Fiju ku pirdi

¹¹Jesus fala mas: “I tenba un omi ku teneba dus fijus. ¹²Ki mas nobu fala si pape: ‘Papa, dan ña parti di yardansa.’ I rapati elis dus tudu ki tene.

14.26: Sai 32.26-28; Lei 13.6-9; 33.8-9; Mat 10.37

14.26: Apok 12.11 **14.27:** Kap 9.23 **14.28:** Dit 24.27

14.32: Kap 12.58 **15.1:** Mat 9.10; 1 Tim 1.15

15.2: Kap 19.7; At 11.3 **15.6:** 1 Ped 2.25 **15.7:** Kap 5.32

¹³“I pasa puku dias, ki fiju mas nobu i bindi tudu ki tene, i junta diñeru, i bai pa un tera lunju. La i kumsa na dana si diñeru na parodia. ¹⁴Oca ki kaba gastal tudu, i bin ten garandi fomi na ki tera. I kumsa na sinti falta. ¹⁵I bai buska tarbaju na mon di un omi di ki tera. Kila mandal na si ponta pa i bai bakia purku. ¹⁶I mistiba inci bariga ku figu brabu ku purku na kumba, ma ningin ka ta dalba nada.

¹⁷“I kumsa na kuda; sintidu rabi-da ku el, i fala: ‘Kantu tarbajaduris di ña pape ku tene kusa di kume tok i pasa; ami li N na muri ku fomi! ¹⁸N na lanta, N bai pa ña pape, N falal: Papa, N peka kontra Deus, kontra bo tambi. ¹⁹Gosi N ka mersi pa bu coman bu fiju, ma fasin suma un di bu tarbajaduris.’ ²⁰I lanta ki ora, i bai pa si pape. Oca i staba inda lunju, si pape ojal, i sinti garandi pena del, i kuri, i barsal, i dal bežu. ²¹Fiju falal: ‘Papa, N peka kontra Deus, kontra bo tambi. Gosi N ka mersi pa bu coman bu fiju.’ ²²Pape fala si kriadus: ‘Bo tisi dipresa ki ropa mas minjor, bo bistil el; bo pul anel na dedu, bo kalsal sapatu. ²³Bo tisi ki fiju di baka mas gurdu, bo matal, pa no kume, no kontenti, ²⁴pabia e ña fiju staba mortu, i torna bibu; i pirdiba, i ojadu.’ E kumsa ku kontentamentu.

²⁵“Si fiju mas beju staba na matu. Oca ki bin tok i pertu kasa, i obi musika ku baju. ²⁶I coma un kriadu, i

puntal: ‘Es i ke?’ ²⁷I falal: ‘Bu ermon bin; bu pape mata ki fiju di baka mas gurdu, pabia i risibil san i salbu.’ ²⁸Ki fiju garandi paña raiba, i nega yentra. Si pape sai, i bai ngodal, ²⁹ma i ruspundi i fala si pape: ‘N tarbaja pa bo suma katibu manga di anu; nunka N ka nega bu ordi, ma nunka bu ka dan nin un kabritu pa N fasi festa ku ña amigus. ³⁰Es bu fiju bin, ku dana tudu bu diñeru ku minjeris di mau vida; bu matal ki fiju di baka mas gurdu!’

³¹“Si pape falal: ‘Na fiju, abo sempri bu sta ku mi. Tudu ña kusa i di bo; ³²ma i bon pa no fasi festa, no kontenti, pabia bu ermon staba mortu, i torna bibu; i pirdiba, i ojadu.’”

Komparason di nkargadu ki ka di fianza

16 ¹Jesus fala tambi si disipulus: “I tenba un omi riku ku tene nkargadu, ke bin kontal kuma i na gastal si kusas. ²Patron comal, i puntal: ‘Es i ke ku N na obi di bo? N na fasiu balansu, N tirau na tarbaju.’

³“Nkargadu punta na si sintidu: ‘Ke ku N na fasi suma ku ña patron na tiran na tarbaju? N ka ten forsa pa koba con; N ten borgoña di pidi simola. ⁴N sibi ke ku N na fasi, pa ora ku N dispididu na tarbaju, jinti ta risibin na se kasas.’ ⁵Dipus i coma kada un di kilis ku dibi si patron. I punta purmeru: ‘Kantu ku bu dibi ña patron?’ ⁶I ruspundi: ‘Sen tambur di azeiti.’ Nkargadu falal: ‘Toma bu val, bu sinta dipresa, bu skirbi sinkuenta.’ ⁷Dipus i punta ki utru: ‘Abo, kantu ku bu dibi?’ I

15.21: Kap 18.13; Sal 51.4 **15.22:** Is 61.10; Gal 3.27; Apok 19.8 **15.24:** Ef 2.1; Apok 3.1 **15.24:** Is 35.10 **15.29:** Mat 20.11-12 **16.2:** Mat 12.36; Rom 14.12

ruspundil: 'Sen busa di trigu.' I falal tambi: 'Toma bu val, bu skirbi oitenta.'

⁸"Patron ngaba ki nkargadu malandru suma ki fasi kusa ku jiresa, pabia jinti de mundu li e jiru na trata kusas entri elis mas di ki jinti ku kungsi lus. ⁹Ami N na konta bos, bo toma rikesa de mundu, bo ranja amigus ku el, pa ora ki kaba, ki amigus ta risibi bos na moradas ku nunka ka na kaba. ¹⁰Kil ki fiel na kusasiñu, tambi i ta sedu fiel na kusa garandi. Kil ki malandru na kusasiñu, tambi i ta malandru na kusa garandi. ¹¹Si bo ka ojadu fiel na rikesa de mundu, kin ku na fia pa ntrega bos rikesa di bardadi? ¹²Si na kusa di jinti bo ka sedu fiel, kil ku na sedu di bos, kin ku na da bos el?

¹³"Nin un tarbajadur ka pudi sirbi dus patron, pabia i ten ku gusta di un, i ka gusta di ki utru; i na sta pruntu pa tarbaja pa un, i na nju-ti ki utru. Bo ka pudi sirbi Deus, bo sirbi rikesa tambi."

¹⁴Utru fariseus ku gostaba di diñeru, oca ke obi tudu e kusa ku Jesus fala, e fasil trosa. ¹⁵Jesus fala elis: "Abos i kilis ku ta misti mostra sedu bon danti di jinti, ma Deus i kungsi bo korson, pabia kil ku omi ta garandisi, pa Deus i nujenti.

¹⁶"Lei di Moisés ku skitura di anunsiaduris e teneba forsa te tempu di Jon. Disna di ki tempu, i Bon Noba di renu di Deus ku na kontadu; tudu jinti na fasi forsa pa yentra nel. ¹⁷I mas lestu pa seu ku tera pasa, di ki pa un asentu tiradu riba di kualker letra di lei.

¹⁸"Un omi ku disa si minjer, i kasa ku utru, i sta na adulteriu. Kil ku kasa ku minjer ku si omi nega, i sta na adulteriu tambi.

Omi riku ku Lazaru

¹⁹"I tenba un omi riku ku ta bisti ropa finu, karu; i ta kume sabi, i ta ronka ben. ²⁰I tenba tambi un omi koitadi ku comadu Lazaru, ku ta ditandadu na porton di riku. Cagas kubril kurpu. ²¹I ta mistiba kume restus ku ta sopra di mesa di riku. Kacuris propi ta bai limbil si cagas.

²²"Un dia ki koitadi muri. Anjus lebal lungu di Abraon. Riku tambi muri, i nteradu. ²³La na lugar di mortus i staba na garandi sufri-mentu. I yalsa uju, i oja Lazaru la lunju, juntu ku Abraon. ²⁴I grita risu, i fala: 'Pape Abraon, ten pena di mi, bu manda Lazaru pa i moja ponta di dedu na yagu, i freskan lingua, pabia N na kastiga dimas ne fugu li.'

²⁵"Abraon falal: 'Fiju, lembra kuma bu risibi tudu ben na bu vida, Lazaru son mal. Gosi el i konsoladu, abo bu sta na kastigu. ²⁶Fora des, i pudu un kobon garandi, fundu, na metadi di nos ku bos. Nin ku algin di li misti kamba pa bo ladu, i ka ta pudi; tambi ningin di la ka pudi bin pa li.' ²⁷I falal: 'Suma i asin, Pape, N rogau pa bu mandal na kasa di ña pape, ²⁸pabia N

16.8: Jon 12.36; Ef 5.8; 1 Tes 5.5 **16.10:** Kap 19.17

16.13: Mat 6.24 **16.15:** 2 Kron 6.30; Sal 7.9; Dit 15.11; Jer 17.10; Eb 4.13 **16.15:** 1 Sam 16.7

16.16: Mat 11.12-13 **16.17:** Sal 102.25-27; Is 40.8;

51.6; Mat 5.18; 1 Ped 1.24-25 **16.18:** Mat 5.32; 19.9;

Mar 10.11 **16.24:** Is 66.24; Mar 9.43-48; Apok 20.14-15

16.25: Kap 6.24 **16.26:** 2 Tes 1.9

tene sinku ermon; pa i bai avisa elis pa ka e bin tambi pa e lugar di kastigu.’

²⁹“Abraon falal: ‘E tene palabra di Moisés ku di anunsiaduris; pa e seta kila.’ ³⁰I falal: ‘Nau, ña pape Abraon, ma si un algin ku muri lanta i bai pa elis, e ta ripindi.’ ³¹Abraon falal: ‘Si e ka obi palabra di Moisés ku di anunsiaduris, nin ku algin ku muri lanta, e ka na fia.’”

Pekadu

17 ¹Jesus fala si disipulus: “Kusas ku ta pui algin kai na pekadu e ten ku kontisi, ma koitadi di ki algin ku pui elis pa e kontisi. ²I minjor pa ki algin maradu pedra garandi na garganti, i botadu na mar, di ki pa i fasi un de pikininus kai na pekadu. ³Bo toma sintidu ku bo kabesa.

“Si bu ermon peka kontra bo, raprindil. Si i ripindi, bu ta purdal. ⁴Si i peka kontra bo seti bias na un dia, seti bias i bin pidu diskulpa, purdal.”

Fe

⁵Apostolus fala Siñor: “Burinu fe.” ⁶Siñor fala elis: “Si bo tenba fe, nin ki pikininu suma simentera di mostarda, bo ta fala e po li: ‘Rinka ku rais, bu bai paranta bu kabesa na mar;’ i ta fasi suma ku bo fala.

Diritu di servu

⁷“Talves un di bos pudi tene un

servu ku na labra, o i na bakia limarias. Si i bin di matu gora, bu ta falal: ‘Ciga, bu sinta na mesa?’ ⁸O bu ka na falal: ‘Purparan sia, bu bisti, bu bin sirbin tok N kume N bibi; dipus bu ta kume tambi, bu bibi?’ ⁹Nta bu ta fala ki servu obligadu suma ki fasi kil ki mandadu? N fia kuma nau. ¹⁰Asin tambi abos, ora ku bo fasi tudu ku bo mandadu, bo ta fala: ‘No sedu servus ku ka mersi ngabadu, pabia no fasi son kil ku no dibi di fasi.’”

Kura di des omi ku tene mpincu

¹¹Oca Jesus na bai pa Jerusalem, i pasa na metadi di Samaria ku Galileia. ¹²Oca i na yentra na un tabanka, des omi ku teneba mpincu sai pa kontra ku el. E para lunju, ¹³e grita, e fala: “Jesus, Mestre, ten pena di nos!”

¹⁴Oca i oja elis i fala: “Bo bai nunde saserdotis pa e jubi bos.”

Suma ke na bai na kamiñu, se kurpu san di ki duensa, e bida limpu. ¹⁵Oca ku un delis oja kuma i staba kuradu, i riba, i ngaba Deus ku vos altu, ¹⁶i kai na pe di Jesus ku rostu na con, i falal obligadu. El i seduba di Samaria.

¹⁷Jesus ruspundi i punta: “I ka seduba des ku kuradu? Nunde ku ki novi sta? ¹⁸I ka ten nin un son ku riba pa ngaba Deus fora de stranjeru?” ¹⁹I fala omi: “Lanta, bu bai. Bu fe kurau.”

Renu di Deus na bin di repenti

²⁰Oca fariseus puntal kal tempu ku renu di Deus na bin, Jesus ruspundi i fala elis: “Renu di Deus ka

16.29: Is 8.20; 34.16; Jon 5.39,45-47; At 15.21; 17.11;
2 Tim 3.15-16 **16.31:** Jon 12.10-11 **17.1:** Mat 18.6-7
17.3: Sir 19.17; Dit 17.10; Mat 18.15,21-22; Kol 3.12-13;
 Tia 5.19-20 **17.6: Mat 17.20** **16.7:** Kap 12.37
17.10: 1 Kor 9.16-18 **16.11:** Kap 9.51-52 **17.12:** Sir 13.46
17.14: Sir 13.2; 14.2; Mat 8.4 **17.19:** Kap 7.50; 8.48;
 18.42 **17.20:** Rom 14.17

na bin suma kusa ku bo pudi oja. ²¹Ningin ka ta fala: ‘Jubi, alil li!’ o: ‘Alal la!’ pabia renu di Deus sta na bo metadi.” ²²I fala si disipulus: “Dia na bin ku bo na misti oja un di dias di Fiju di omi, ma bo ka na ojal. ²³Jinti na fala bos: ‘Alil li!’ o: ‘Alal la!’ Ka bo bai se tras. ²⁴Suma ku relampagu ta numia seu di un ladu pa utru, asin ku Fiju di omi na sedu na si dia, ²⁵ma purmeru i ten ku sufri ciu; jinti de tempu na negal. ²⁶Suma ki kontisi na dias di Noe, asin ki na sedu tambi na dias di Fiju di omi. ²⁷Jinti ta kumeba, e bibi, e kasa, e da se fijus kasamenti, te na dia ku Noe yentra na barku; diluviu bin i kaba ku elis tudu. ²⁸Mesmu manera ki kontisi tambi na dias di Lo. E ta kumeba, e bibi, e kumpra, e bindi, e paranta, e kumpu kasa, ²⁹ma na dia ku Lo sai na Sodoma, i cubi fugu ku n̄sofri di seu; i kaba ku elis tudu. ³⁰Asin ki na sedu na dia ku Fiju di omi na parsi.

³¹“Na ki dia, kin ku sta riba di kasa, i tene si kusas dentru di kasa, ka i ria pa toma elis. Mesmu manera, kil ku sta na matu, ka i riba tras. ³²Bo lembra di minjer di Lo. ³³Kil ku buska salba si vida, i na pirdil. Kil ku pirdi si vida, i na salbal. ³⁴N na konta bos kuma, na ki noti, i na sta dus ditadu na kama; un son na lebadu, utru na disadu. ³⁵Dus minjer na pila juntu; un son na lebadu, utru na disadu. [³⁶I na sta dus omi na matu; un son na lebadu, utru na disadu.]”

³⁷Si disipulus ruspundi e puntal: “Nunde, Siñor?” I fala elis: “Nunde ku kusa ku muri sta, la ku jugudes ta junta.”

Komparason di viuva ku juis

18 ¹Dipus, Jesus da elis un komparason pa mostra elis kuma e dibi di ora sempri, sin disanima. ²I fala: “I tenba na un prasa un juis ku ka medi Deus, i ka mporta ku ningin. ³Na ki mesmu prasa i staba tambi un viuva ku ta baiba sempri nunde juis, i ta falal: ‘Fasin justisa kontra ña inimigu.’ ⁴Manga di dia omi ka kudil, ma dipus, i fala na si sintidu: ‘Nin ku N ka medi Deus, nin N ka mporta ku ningin, ⁵ma suma ku e viuva na şatian kada dia, N na fasil justisa, pa ka i torna riba pa kansan.’”

⁶Siñor punta elis: “Bo obi ke ku ki juis mau fala? ⁷Nta Deus tambi ka na fasi justisa pa kilis ki kuji, ku na comal di dia ku di noti? O i na tarda pa kudi elis? ⁸N fala bos kuma i na fasi elis justisa dipresa. Ma ora ku Fiju di omi bin, i na oja fe na tera me?”

Komparason di fariseu ku kobradur di mpustu

⁹Jesus da tambi e komparason pa kilis ku fiaba na se kabesa, e oja kuma elis i justu; e njuti utru jinti; ¹⁰i fala: “Dus omi bai na kasa di Deus pa ora. Un i fariseu, utru i kobradur di mpustu. ¹¹Fariseu firma na un kau, i na oraba ku si kabesa de manera: ‘O Deus, N ta falau obrigadu,

17.23: Kap 21.8 **17.24:** Mat 24.27 **17.25:** Mat 16.21

17.26: Mat 24.37-39 **17.28:** Kum 19.1-26; 2 Ped 2.7

17.30: 2 Tes 1.7 **17.31:** Mat 24.17-18 **17.32:** Kum 19.26

17.33: Kap 9.24; Mat 16.25 **17.34:** Mat 24.40-41;

1 Tes 4.17 **17.37:** Jo 39.30; Mat 24.28 **18.1:** Kol 4.2;

1 Tes 5.17 **18.5:** Kap 11.8 **18.7:** Apok 6.10

18.8: Eb 10.37; 2 Ped 3.8-9 **18.9:** Kap 16.15; 2 Kor 10.12

18.11: Apok 3.17

pabia N ka sedu suma utru jinti, ku ta furta, ku ta fasi mal, ku ta kiri minjeris di jinti; nin N ka sedu suma e kobradur di mpustu. ¹²N ta jun-
junja dus bias na semana; N ta dau desimu parti di tudu ku N ta risibi.’

¹³“Ma kobradur sikidu lunju; nin i ka misti yalsa uju pa seu. I na bati na pitu, i na fala: ‘O Deus, ami N ta yarau; ten pena di mi!’

¹⁴“N na fala bos kuma e kobradur i bai pa si kasa limpu di si pekadu, ma ki utru nau, pabia kil ku yalsa si kabesa i ta başadu; kil ku başa si kabesa i ta yalsadu.”

Jesus ku mininus

(*Mat 19.13-15; Mar 10.13-16*)

¹⁵Utru jinti tamba leba mininus pa Jesus pa i pui si mon riba delis. Si disipulus oja ki kusa, e jusia ku ki jinti, ¹⁶ma Jesus coma mininus pa el, i fala: “Bo disa mininus bin pa mi. Ka bo tuji elis, pabia Deus ta rena riba di jinti suma elis. ¹⁷N na konta bos bardadi kuma, kil ku ka seta rena di Deus suma mininu, nunka i ka na yentra nel.”

Un riku ku na buska vida ku ka ta kaba

(*Mat 19.16-30; Mar 10.17-31*)

¹⁸Un regulu papia ku Jesus, i puntal: “Bon Mestre, ke ku N ten ku fasi pa N yarda vida ku ka ta kaba?”

¹⁹Jesus puntal: “Ke ku manda bu na coman bon? Ningin i ka bon, fora di un son ki Deus. ²⁰Bu sibi mandamentus: ‘Ka bu dita ku algin ku bu ka kasa ku el; ka bu mata, ka bu furta, ka bu lantanda falsu tustumuñu, rispita bu pape ku bu mame.’”

²¹I falal: “Disna di ocan rapas N guarda tudu e kusas.”

²²Oca ku Jesus obi es, i falal: “I faltau inda un kusa. Bindi tudu ku bu tene, bu da pobris diñeru, bu ta tene rikesa na seu. Dipus bu ta bin, bu sigin.” ²³Oca ki obi es, i fika tristi dimas, pabia i teneba manga di rikesa. ²⁴Jesus oja kuma i fika tristi, i fala: “I kansadu pa kilis ku tene rikesa yentra na rena di Deus, ²⁵pabia i mas lestu pa un kamelu pasa na koba di guja^a te pa un riku seta pa Deus rena riba del.”

²⁶Kilis ku obi e kombersa e puntal: “De manera li, kin ku pudi salba?”

²⁷Jesus ruspundi i fala elis: “Kil ku omi ka pudi fasi, Deus pudi fasil.”

²⁸Pedru falal: “Ali no disa tudu pa no sigiu.” ²⁹Jesus fala elis: “N na konta bos bardadi kuma, i ka ten ningin ku disa kasa, papes, ermons, o minjer, o fijus, pabia di rena di Deus, ³⁰ku ka na risibi manga di bias mas di ki kila ne mundu li; na tempu ku na bin i na tene vida ku ka ta kaba.”

Jesus torna papia di si mortu

(*Mat 20.17-19; Mar 10.32-34*)

³¹Jesus coma si dozi disipulu aparti, i fala elis: “Bo oja, no na bai Jerusalen. Tudu ku anunsiaduris skirbi di Fiju di omi i na sedu. ³²I

18.14: Kap 14.11; Mat 23.12 **18.16:** 1 Kor 14.20; 1 Ped 2.2

18.20: Sai 20.12-16; Rom 13.9; Ef 6.2; Kol 3.20

18.22: Mat 6.19-21; 1 Tim 6.17-19 **18.24:** Dit 11.28;

Tia 2.5 ^a**18.25** Koba di guja pudi signifika porta

pikininu di mura. **18.27:** Kap 1.37 **18.29:** Lei 33.9

18.30: Jo 42.10 **18.31:** Sal 22; Is 53

18.32: Kap 23.1; At 3.13

na ntregadu na mon di jintius; e na fasil trosa, e na kobal mal, e na kus-pil. ³³Ora ke kaba sutal, e na matal, ma na terseru dia i na torna lanta.”

³⁴Disipulus ka ntindi nada ki na fala elis. Sintidu de palabra i suku-ru pa elis. E ka paña pe di ke ki misti fala elis.

Segu di Jerikó

(*Mat 20.29-34; Mar 10.46-52*)

³⁵Oca Jesus pertu ciga Jerikó, i staba un segu sintadu lungu di kamiñu, i na pidi simola. ³⁶I sinti manga di jinti na pasa, i punta kila i ke. ³⁷E falal kuma i Jesus di Nazaré ku na pasa. ³⁸I kumsa na grita, i fala: “Jesus, Fiju di Davi, ten pena di mi!”

³⁹Kilis ku staba danti e jusia ku el pa i kala, ma i grita mas risu: “Fiju di Davi, ten pena di mi!” ⁴⁰Jesus para, i manda tisi omi. Oca ki ciga, Jesus puntal: ⁴¹“Ke ku bu misti pa N fasiu?” Segu falal: “Siñor, N misti oja.” ⁴²Jesus falal: “Nta oja! Bu fe kurau.”

⁴³Ki ora i oja, i sigi Jesus, i na ngaba Deus. Tudu jinti oja kil ku sedu, e ngaba Deus tambí.

Jesus ku Zakeu

19¹Jesus yentra na Jerikó, i na pasa na prasa. ²I staba la un omi riku ku ta comadu Zakeu, sêf di kobraduris di mpustu. ³I na buskaba oja kin ki Jesus, ma, suma i kurtu, i ka pudi ojal, pabia jinti ciu. ⁴I kuri danti, i subi na un pe di figu brabu pa i pudi ojal, suma ki tenba ku pasa la. ⁵Oca ku Jesus ciga na ki lugar, i jubi pa riba, i ojal, i falal: “Zakeu, ria dipresa, pabia aos N misti diskansa na bu kasa.”

⁶Zakeu ria dipresa, i risibil ku kontentamentu. ⁷Tudu ki jinti ku mati kumsa na rui, e na fala kuma Jesus bai gasija na kasa di un omi ku ta fasi pekadu. ⁸Zakeu lanta, i fala Siñor: “Jubi, Siñor, N na da po-bris metadi di ña rikesa. Si kontra N ngana algin na kualker kusa, N sta pruntu pa tornal kuartu bias mas.”

⁹Jesus falal: “Aos salbason bin pa e kasa; e omi tambí i fiju di Abraon. ¹⁰Fiju di omi bin buska kil ku pirdi, pa salbal.”

Komparason di des mueda

(*Mat 25.14-30*)

¹¹Oca ku jinti na sukuta e kusas, i kontinua i da elis utru komparason, pabia e na kudaba kuma renu di Deus na cigaba na ki tempu, suma ku Jesus staba ja pertu di Jerusalem. ¹²I fala asin: “Un omi di bon familia bai pa un tera lunju pa i bai fasidu rei, pa i riba. ¹³Antis di bai, i coma si des servu, i da kada kin un mueda di uru, i fala elis: ‘Bo bai nogosia tok N bin.’

¹⁴“Pobu di si tera ka gosta del, e kuji jinti, e manda elis si tras pa konta kuma e ka misti pa ki omi rena riba delis, ¹⁵ma i fasidu rei, i riba. I manda coma ki servus ki ntregaba diñeru, pa i sibi kantu ku kada kin ngaña na nogos. ¹⁶Purmeru servu bin, i falal: ‘Siñor, N ngaña des mueda ku kil un ku bu dan.’ ¹⁷I falal: ‘Abo i bon servu, bu fasi ben.

18.34: Kap 2.50 **18.42:** Kap 17.19 **18.43:** Is 35.5

18.43: Kap 5.26; At 4.21 **19.7:** Kap 5.30; 15.2; Mat 11.19; At 11.3 **19.8:** Sai 22.1; 2 Sam 12.6 **19.9:** Kap 13.16; Rom 4.11-12,16; Gal 3.7 **19.10:** Kap 5.32; Rom 5.8 **19.11:** At 1.6 **19.12:** Mar 13.34 **19.14:** Jon 1.11 **19.17:** Kap 16.10

Suma bu sedu fiel na kusa pikininu, bu na manda riba di des prasa.’

¹⁸“Sugundu servu bin, i falal: ‘Siñor, N ngaña sinku mueda ku ki un ku bu dan.’ ¹⁹I falal: ‘Abo tambi bu na manda riba di sinku prasa.’

²⁰“Utru servu bin i falal: ‘Siñor, ali bu mueda ku N guarda na lensu, ²¹pabia N ten medu di bo, suma abo i omi di korson risu, bu ta toma kil ku bu ka pui, bu ta kebra kil ku bu ka sumia.’ ²²Rei falal: ‘Abo i servu mau; N na julgau ku palabra ku bu fala. Suma ku bu sibi kuma ami i omi di korson risu, N ta toma kil ku N ka pui, N ta kebra kil ku N ka sumia, ²³pa ke ku bu ka pui ña diñeru na banku? Asin, manera ku N riba, N na risibilba ku juru.’

²⁴“I rabida i fala kilis ku firmaba la: ‘Bo tomal ki mueda, bo da kil ku tene des.’ ²⁵E falal: ‘Siñor, ma el i tene ja des mueda.’ ²⁶I fala elis: ‘N na konta bos, tudu kil ku tene i na buri-du, ma kil ku ka tene, te kil ki tene i na tiradu el. ²⁷Kil ña inimigus tambi ku ka mistiba pa N sedu se rei, bo tisi elis li, bo mata elis ña dianti.’”

Jesus yentra na Jerusalem

(*Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Jon 12.12-19*)

²⁸Jesus kaba fala asin, i bai dianti na kamiñu pa Jerusalem. ²⁹Oca ki ciga pertu di Betfajé ku Betânia, na kau ku comadu monti di Olivera, i manda dus di si disipulus, ³⁰i fala elis: “Bo bai na tabanka ku sta bo

dianti. Ora ku bo na yentra, bo na oja un burusiñu maradu ku ningin ka sinta riba del inda. Bo disman-cal, bo tisi. ³¹Si algin punta bos ke ku manda bo na disman-cal, bo ta falal asin: ‘I Siñor ku pirsisa del.’”

³²Kilis ku mandadu e bai, e oja tudu suma ki fala elis. ³³Oca ke na dismanca buru, si dunus punta elis: “Ke ku bo na dismanca buru pa el?” ³⁴E ruspundi elis kuma i Siñor ku mistil. ³⁵E lebal pa Jesus, e pui se ropa riba di buru, e pui Jesus sinta riba del. ³⁶Suma ki na bai, e na distindi se ropa na kamiñu.

³⁷Oca ki ciga pertu di riada di monti di Olivera, tudu ki multidon di disipulus kontenti, e kumsa na kanta risu, e na ngaba Deus pa tudu milagris ke oja, ³⁸e na fala:

“Ki Rei ku bin na nomi di Siñor i mersi ngabadu! Pas na seu; gloria na lugar mas altu na seu!”

³⁹Utru fariseus na metadi di multidon e falal: “Mestre, manda bu disipulus pa e kala.” ⁴⁰I ruspundi elis, i fala: “N na konta bos, si esis kala, pedras propi na grita.”

Jesus cora pa Jerusalem

⁴¹Oca ku Jesus ciga pertu, i oja prasa, i cora pa el, ⁴²i fala: “Ai! Si bu sibiba, nin si i aos, ke ku pudi dau pas! Ma gosi i sta sukundidu na bu uju. ⁴³Dias na bin ku bu inimigus na dau roda, e na tajau ku kusas, e na rokau na tudu ladu, ⁴⁴e na durbau, ku bu fijus ku sta dentru di bu mura; e ka na disa nin un pedra riba di utru na bo, pabia bu ka rapara tempu ku Deus visitau.”

19.22: 2 Sam 1.16; Jo 15.6; Mat 12.37 **19.26:** Mat 13.12
19.36: 2 Re 9.13 **19.38:** Kap 13.35 **19.38:** Kap 2.14
19.40: Ab 2.11 **19.41:** Jon 11.35 **19.44:** Kap 21.6,20;
 Mik 3.12 **19.44:** Kap 1.68

Jesus na kasa di Deus

(*Mat 21.12-17; Mar 11.15-18; Jon 2.13-16*)

⁴⁵Jesus yentra na kasa di Deus, i kumsa na serka tudu kilis ku na fasi nogos; ⁴⁶i fala elis: “I sta skritu kuma Deus fala: ‘Ña kasa i kasa di orason’, ma abos bo fasil kau ku ladron ta sukundi nel.”

⁴⁷Kada dia i ta nsinaba na kasa di Deus. Êfîs di saserdoti ku pursoris di lei ku êfîs di pobu e na buskaba matal, ⁴⁸ma e ka ojaba manera di fasil, pabia tudu pobu fikaba lungu del pa sukuta si palabra.

Batizmu di Jon

(*Mat 21.23-27; Mar 11.27-33*)

20 ¹Un dia Jesus staba na kasa di Deus, i na nsina pobu, i na konta elis Bon Noba. Êfîs di saserdoti ku pursoris di lei, tudu ku garandis di judeus, e bin, ²e falal: “Kontanu kal diritu ku bu ten pa fasi e kusas. Kin ku dau ki otridadi?” ³Jesus ruspundi i fala elis: “Tambi N na fasi bos un purgunta. Bo kontan de, ⁴Jon ta batisaba ku otridadi di Deus o di omis?”

⁵E kumsa diskuti entri elis, e fala: “Si no fala i di Deus, i na puntanu ke ku manda no ka fia. ⁶Si no fala i di omis, tudu jinti na bin danu ku pedra, pabia elis tudu e fia kuma Jon seduba anunsiadur.” ⁷E ruspundi kuma e ka sibi i di nunde.

⁸Jesus fala elis: “Ami tambi N ka na konta bos kal otridadi ku N ten pa fasi e kusas.”

Komparason di labraduris mau

(*Mat 21.33-46; Mar 12.1-12*)

⁹Dipus i kumsa na da pobu e komparason: “I tenba un omi ku fasi un orta, i paranta pes di uva, i renda utru labraduris el; i bai pa utru tera, i tarda la. ¹⁰Oca i ciga tempu di korta uvas, i manda un di si servus pa labraduris, pa e dal si parti di fruta, ma labraduris sutal, e mandal mon limpu. ¹¹I torna manda utru servu. E sutal tambi, e pasantal borgoña, e mandal mon limpu. ¹²I bin manda mas terseru servu, ma e molosta kila tambi, e botal fora.

¹³“Dunu di orta punta: ‘Ke ku N na fasi? N na manda ña fiju ku N kiri. Sertamenti e na rispital.’ ¹⁴Ma, oca labraduris ojal, e filanta entri elis, e fala: ‘Es ku na yarda. Bo bin no matal, pa yardansa pu di sedu di nos.’ ¹⁵E botal fora di orta, e matal.

“Ke gora ku dunu di orta na fasi elis? ¹⁶I na bai mata ki labraduris; i na renda utru jinti orta.”

Oca pobu obi e palabra e fala: “Pa ka i sedu asin!”

¹⁷Jesus finka uju nelis, i punta: “E palabra di Skritura ku fala:

‘Pedra ku pedrerus nega i fasidu purmeru pedra di kantu,’

kal ki si sintidu? ¹⁸Kil ku kai riba de pedra i na bida padas. Si i kai riba di algin, i na foriña si dunu.”

19.46: Is 56.7; Jer 7.11 **19.47:** Jon 7.19; 8.37

20.2: At 4.7; 7.27 **20.6:** Kap 7.29; Mat 14.5

20.9: Is 5.1 **20.13:** Jon 3.16 **20.15:** At 3.15

20.17: Sal 118.22; Mat 21.42 **20.18:** Dan 2.34-35

Mpustu

(*Mat 22.15-22; Mar 12.13-17*)

¹⁹Şefis di saserdoti ku pursoris di lei e na buskaba manera di prindil na ki ora, pabia e ntindi kuma komparason ki da i kontra elis, ma e tenba medu di pobu. ²⁰E fika e na montial, e manda spions pa e finji sedu jinti diritu, pa e pudi pañal na kualker palabra, pa ntregal na puder di gubernadur pa i julgadu. ²¹E fasil un purgunta, e falal: “Mestre, anos no sibi kuma bu palabra ku kusa ku bu ta nsina, i bon, i diritu. Bu ka ta diferensia jinti, ma bu ta nsina kamiñu di Deus ku bardadi. ²²No misti puntau si i kontra lei pa paga rei garandi mpustu o nau.”

²³Jesus rapara se finjimentu, i fala elis: ²⁴“Mostran un mueda di mpustu. Rostu di kin ku sta li, ku nomi?” E ruspundi e falal: “I di rei garandi.” ²⁵I fala elis: “Bo da rei kil ki di rei; bo da Deus kil ki di Deus.”

²⁶Dianti di pobu e ka pudi pañal na nin un palabra. E fika dimiradu ku si rasposta; e kala.

Saduseus ku resureison di mortu

(*Mat 22.23-33; Mar 12.18-27*)

²⁷Utru di grupu di saduseus (ku ta fala kuma resureison di mortu ka ten) e bai pa Jesus, e fasil purgunta, ²⁸e falal: “Mestre, Moisés disanu un lei skritu ku fala kuma, si un omi muri, i disa minjer sin fiju, si ermon dibi di kasa ki viuva, pa e

pudi padi fiju na konta di ermon ku muri. ²⁹I tenba seti ermon; purmeru kasa minjer, i muri sin padi fiju. ³⁰Sugundu ermon kasa ki minjer; ³¹dipus terseru kasal tamba; tudu ki seti kasal, e muri, e ka disa fiju. ³²Na kabantada, minjer muri tamba. ³³Na resureison di mortu gora, minjer na sedu di kal un delis, suma ku tudu seti ermon kasalba?”

³⁴Jesus ruspundi i fala elis: “Omis ku minjeris de mundu ta kasa, ³⁵ma kilis ku ojadu mersidur di lanta di mortu pa yangasa vida na utru mundu, e ka na kasa. ³⁶E ka pudi muri ja mas, pabia e na sedu suma anjus, e na sedu fijus di Deus, suma ke lanta di mortu. ³⁷Moisés propi mostra kuma mortus na lanta, oca i sta pertu di ki arvurisiñu, i coma Siñor Deus di Abraon, Deus di Isak, Deus di Jakó. ³⁸Deus i ka Deus di mortus, ma di kilis ki bibu. Pa el tudu sta bibu.”

³⁹Utru pursoris di lei ruspundi e falal: “Mestre, bu papia diritu.” ⁴⁰Dipus, ningin ka osa puntal mas nada.

Kristu i fiju di kin?

(*Mat 22.41-46; Mar 12.35-37*)

⁴¹Jesus punta elis: “Ke ku manda e ta fala kuma Kristu i fiju di Davi? ⁴²Davi propi fala na libru di Salmus:

‘Siñor fala ña Siñor:
Sinta na ña direita

⁴³tok N pui bu inimigus suma tapeti pa bu diskansa pe nel.’⁴⁴Si Davi comal Siñor, kuma ki pudi sedu si fiju?”

20.27: At 23.6-8 **20.28:** Kum 38.8; Lei 25.5-6
20.35: Apok 3.4 **20.36:** 1 Kor 15.22,49-52; 1 Jon 3.2
20.36: Rom 8.23 **20.37:** Sai 3.6 **20.38:** Rom 6.10-11
20.42: Sal 110.1 **20.43:** 1 Kor 15.25

Avisu kontra pursoris di lei

(*Mat 23; Mar 12.38-40; Luk 11.37-54*)

⁴⁵Oca ku tudu jinti na sukutal, Jesus fala si disipulus: ⁴⁶“Bo toma sintidu ku pursoris di lei, ku gusta di pasia bistidu di ropa kumpridu, ku gusta tamba pa e faladu man-teña ku rispitu na prasa. E ta buska sinta na lugar di rispitu na kasas di juntamentu, ku minjor lugar na festas. ⁴⁷E ta splora kasas di viuvas nkuantu e na fasi orason kumpri-du di finjimentu. E na risibi kastigu mas garandi.”

Oferta di viuva

(*Mar 12.41-44*)

21 ¹Jesus na jubi, i oja rikus na pui diñeru na kaşa di oferta di kasa di Deus. ²I oja tamba un viu-va koitadi bota na kaşa si dus mueda pikininu. ³Jesus fala: “N na konta bos bardadi kuma, e koitadi viuva i da mas di ki tudu utru jinti, ⁴pabia elis tudu e da oferta pa Deus di kil ke sobra, ma es, na si koitadesa, i da tudu ki teneba pa si sustentu.”

Sinal di fin de tempu

(*Mat 24.1-14; Mar 13.1-13*)

⁵Utru jinti na falaba di manera ku kasa di Deus fajadu ku pedras bonitu, ku utru ofertas ku dadu pa Deus. Jesus fala elis: ⁶“E kusas ku bo na oja li, i na ciga dias ki ka na disadu nin un pedra riba di utru, ku ka na batidu.”

⁷E puntal: “Mestre, kal tempu ku e kusas na bin sedu? Kal sinal ku na mostra kuma i sta ja pertu pa kontisi?”

⁸I fala elis: “Bo toma sintidu pa ka bo nganadu, pabia manga delis na bin na ña nomi, e na fala: ‘Ami i Kristu;’ e na fala tamba: ‘Tempu pertu.’ Ka bo bai se tras. ⁹Ora ku bo obi kuma gera ten, jinti na lanta kontra gubernus, ka bo medi. E kusas ten ku kontisi purmeru, ma i ka kuma fin ciga ja.” ¹⁰Dipus i fala elis: “Nason na lanta kontra utru nason, renu kontra utru renu. ¹¹Na manga di lugar con na tirmi ku forsa, fomi na ten, duensa na laga. I na ten tamba kusas meduñu ku na bin ojadu, ku garandi sinalis na seu.

¹²“Ma antis de kusas tudu sedu, e na prindi bos, e na pirsigi bos, e na ntrega bos na kasas di junta-mentu pa bo julgadu; bo na pudu na kalabus. E na leba bos danti di reis ku gubernaduris pabia di ña nomi. ¹³E kusas na kontisi pa bo sedu ña tustumuñas. ¹⁴Bo pui sintidu pa ka bo jumna bo kuda ku ke ku bo na ruspundi, ¹⁵pabia N na da bos palabra ku jiresa ku nin un di bo inimigus ka na pudi firma ku bos, nin i ka na pudi bati bos na palabra. ¹⁶Te bo papes, bo ermons, bo parentis ku amigus e na falsia bos. Utru di bos na matadu. ¹⁷Tudu jinti na nfastia bos pabia di ña nomi, ¹⁸ma nin un fiu di kabelu di bo kabesa ka na pirdi. ¹⁹Bo fika firmi, bo na sedu salbu.

20.46: Kap 11.43 **21.3:** 1 Re 17.11-16; Dit 11.24;

2 Kor 8.1-5,12 **21.6:** Kap 19.44 **21.8:** Ef 5.6; 2 Tes 2.3

21.12: At 4.3; 5.18; 12.1-4; 16.22-24; Apok 2.10

21.12: At 25.23 **21.13:** Fil 1.28; 2 Tes 1.5

21.14: Kap 12.11-12; Mat 10.19-20 **21.16:** Mik 7.6;

At 7.59-60; 12.2 **21.17:** Mat 10.22 **21.18:** Mat 10.30

Garandi Sufrimentu

(*Mat 24.15-28; Mar 13.14-23*)

²⁰“Ora ku bo oja tropas da Jerusalem volta, bo ta sibi kuma ora ciga pa prasa danadu. ²¹Na ki ora, kilis ku sta na Judeia pa e kuri pa montis. Kilis ku sta na prasa pa e sai. Kilis ku sta na matu, pa ka e yentra na prasa. ²²Ki dia i dia di kastigu; tudu kusas ku sta skritu ten ku kontisi. ²³Koitadi di preñadas, ku kilis ku na mamanta na ki dias, pabia i na ten garandi kansera na tera; raiba na kai riba de pobu. ²⁴E na matadu ku spada, e na lebadu prezu pa tudu nasons. Jintius na masa Jerusalem te ora ku se tempu kompleta.

Fiju di omi na bin

(*Mat 24.29-31; Mar 13.24-27*)

²⁵“I na ten sinal na sol, na lua ku strelas. Na tera nasons na fika forontadu; e ka na sibi ke ke na fasi pabia di baruju di maron na mar. ²⁶Omis na dismaja ku medu, e na kuda na kusas ku na bin riba di mundu. Puderis ku sta na seu na bulbulidu. ²⁷Na ki ora e na oja Fiju di omi na bin na un nuven, ku puder, ku garandi gloria. ²⁸Ora ke kusas kumsa kontisi, bo sikidu, bo yalsa kabesa, pabia bo libramentu pertu.”

Lison di figera

(*Mat 24.32-35; Mar 13.28-31*)

²⁹Dipus i da elis e komparason:

21.22: Zak 14.1-2 **21.24:** Dan 9.26-27; Rom 11.25
21.26: 2 Ped 3.10-12 **21.27:** Dan 7.13; Apok 1.7; 14.14
21.34: Rom 13.13; 1 Tes 5.6; 1 Ped 4.7; Apok 3.3; 16.15
21.36: Kap 12.40; 18.1; Mat 25.13; Rom 12.12; 1 Tes 5.17
21.36: Ef 6.13; Apok 7.9 **22.2:** Sal 2.2; At 4.27
22.3: Jon 13.2,27

“Bo oja figera ku tudu utru pe. ³⁰Ora ke na nasi foja, si bo ojal, bo ta sibi kuma cuba pertu. ³¹Asin tamba abos, si bo oja e kusas na kontisi, bo ta sibi kuma renu di Deus pertu.

³²“N na konta bos bardadi, jinti ku sta bibu gosi e ka na kaba muri antis di tudu e kusas kontisi. ³³Seu ku tera na pasa, ma ña palabra ka na pasa.

I pirsis bisia

(*Mat 24.42-44; Mar 13.32-37*)

³⁴“Bo toma sintidu; ka bo diskuda son na wukesa, ku bibidera, ku kudadi de mundu, pa ka ki dia bin paña bos di repenti ³⁵suma armadilia, pabia i na bin riba di tudu kilis ku sta na tudu parti di mundu. ³⁶Bo bisia, bo ora sempri, pa bo pudi kapli tudu e kusas ku na bin kontisi, pa bo firma dianti di Fiju di omi.”

³⁷Jesus ta pasaba dia na nsina jinti na kasa di Deus. Di noti i ta sai, i bai fika na monti di Olivera. ³⁸Parmaña sedu tudu jinti ta bai kasa di Deus pa obi si palabra.

Falsiamentu di Judas

(*Mat 26.1-5,14-16; Mar 14.1-2,10-11; Jon 11.45-53*)

22 ¹I staba pertu festival di pon sin fermentu ku ta comadu Paskua. ²Êfifis di saserdoti ku purisoris di lei e na buskaba manera di kaba ku Jesus sukundidu, pabia e tenba medu di pobu. ³Satanas yentra na Judas ku ta comadu Iskariotis, ku seduba un di ki dozi apostolu. ⁴I bai papia ku êfifis di saserdoti ku

kapitons di guardas di kasa di Deus pa i filanta ku elis manera di ntrega elis Jesus. ⁵E fika kontenti, e staba pruntu pa dal diñeru. ⁶Judas seta, i kumsa buska manera di ntrega elis Jesus sin jinti mati.

Ultimu sia di Jesus

(*Mat 26.17-30; Mar 14.12-26; Jon 13.21-30; 1 Kor 11.23-29*)

⁷I ciga dia di pon sin fermentu, ke dibi di mata un karnelsiñu di Paskua. ⁸Jesus manda Pedru ku Jon, i fala elis: “Bo bai purparanu sia di Paskua pa no kumel.” ⁹E puntal: “Nunde ku bu misti pa no purparal?” ¹⁰I fala elis: “Ora ku bo yentra na prasa, bo na kontra ku un omi ku na bai ku puti di yagu. Bo pega si tras te na kasa ki yentra. ¹¹Bo ta fala dunu di kasa: ‘Mestre manda puntau na kal kuartu ki na kume sia di Paskua ku si disipulus.’ ¹²I ta mostra bos un sala garandi ku mobilia na purmeru andar. Bo purpara sia la.”

¹³E bai, e oja kusas tudu suma ku Jesus fala, e purpara sia di Paskua. ¹⁴Oca ora ciga, i toma si lugar na mesa ku ki dozi apostolu. ¹⁵I fala elis: “N tarda tene garandi vontadi di kume e sia di Paskua ku bos antis di N sufri, ¹⁶pabia N na konta bos kuma, N ka na torna kumel mas te dia ki na toma si forma kompletu na renu di Deus.”

¹⁷I toma kopu, i fala Deus obrigadu, i fala elis: “Bo tomal, bo rapatil entri bos. ¹⁸N na konta bos kuma, N ka na torna bibi biñu di uva te ora ku renu di Deus bin.”

¹⁹I toma pon, i fala Deus obrigadu, i kebral, i da elis, i fala: “Es i ña kurpu ku dadu pa bos. Bo fasi es pa ña lebransa.” ²⁰Di mesmu manera, dipus di sia, i toma kopu, i fala: “E kopu i nobu kontratu seladu ku ña sangi ku darmadu pa bos. ²¹Ma jubi, kil ku na falsian i junta mon ku mi na mesa. ²²Na bardadi, Fiju di omi na bai suma ki sta markadu pa el, ma koitadi di ki omi ku falsial!”

²³E kumsa na punta njutru kal delis ku na fasi e kusa.

Kin ku mas ten balur

(*Mat 20.25-28*)

²⁴Si disipulus tenba un purfia entri elis di kal delis ku na ojadu mas importanti. ²⁵Jesus fala elis: “Reis di jintius ta manda riba delis; kilis ku ten otridadi riba delis e ta comadu judaduris di pobu, ²⁶ma ku bos i ka na sedu asin. Pa kontrariu, mas garandi na bo metadi pa i sedu suma mas pikininu, kil ku na gubernar suma kil ku na sirbi. ²⁷Kal ki garandi, kil ku sta na mesa o kil ku na sirbi? I ka kil ku sta na mesa? Ma ami na bo metadi N sedu suma kil ku na sirbi.

²⁸“Abos i kilis ku fika sempriuntu ku mi na tudu ña probason. ²⁹N na da bos diritu di gubernar, suma ku ña Pape dan e diritu, ³⁰pa bo kume, bo bibi ku mi na mesa na ña renu; pa bo sinta na tronus pa julga dozi jorson di Israel.”

22.5: Zak 11.12 **22.19:** 1 Kor 11.24-25 **22.20:** 1 Kor 10.16

22.21: Sal 41.9 **22.22:** At 2.23; 4.28

22.24: Kap 9.46-48 **22.25:** Mar 10.42 **22.26:** 1 Ped 5.3

22.27: Jon 13.13-14; Fil 2.7 **22.28:** Eb 4.15

22.29: Kap 12.32; 1 Kor 6.2-3; 2 Tim 2.12

22.30: Kap 14,15; Mat 8.11; 19.28; Apok 3.21; 19.9

Pedru avisadu

(*Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Jon 13.36-38*)

³¹ Siñor fala tambi: “Simon, Simon, ali Satanas pidi lisensa pa feki bos suma arus, ³² ma N ora pa bo, pa ka bu pirdi fe. Ora ku bu riba mas pa mi, bu ta fortifika bu ermons.”

³³ Pedru falal: “Siñor, N sta pruntu pa bai ku bo kalabus, nin si i pa muri.”

³⁴ Jesus falal: “Pedru, N falau kuma, antis di galu kanta aos di noti, bu na fala tris bias kuma bu ka kunsin.”

Dus spada

³⁵ I torna punta elis: “Oca N manda bos sin kartera, nin saku, nin sapatu, kualker kusa falta bos?” E ruspundil: “Nada ka faltanu.” ³⁶ I fala elis: “Ma gosi, kil ku tene kartera ku saku, pa i leba elis. Kil ku ka tene spada, pa i bindi si kapa, i kumpral, ³⁷ pabia N na konta bos, i pirsis pa i sedu na mi kil ku sta skritu, kuma:

‘I juntadu ku kilis ku na fasi mal.’

Sin, kil ku sta skritu di mi ten ku sedu.” ³⁸ E falal: “Siñor, ali dus spada.” I fala elis: “I justa.”

Jesus ora na Jetsemane

(*Mat 26.36-46; Mar 14.32-42; Jon 18.1*)

³⁹ Jesus sai, i bai pa monti di Olivera suma ki kustuma. Si disipulus bai ku el. ⁴⁰ Oca ke ciga na ki lugar,

i fala elis: “Bo ora pa ka bo kai na tentason.” ⁴¹ I lunjusi delis distancia di un tiru di pedra, i finka juju, i ora, ⁴² i fala: “Ña Pape, si bu misti, bu ta tiran e kopu di sufrimentu, ma i ka pa fasi ña vontadi, ma bu vontadi.” ⁴³ Anju di seu bin pa el na ki ora, i dal forsa. ⁴⁴ Ku garandi kasabi i ora ku mas forsa. Si kalur bida suma pingus garandi di sangi ku na lagua te na con.

⁴⁵ I lanta di orason, i bai pa si disipulus, i oja e na durmi ku kansera di tristesa. ⁴⁶ I punta elis: “Ke ku manda bo na durmi? Bo lanta, bo ora, pa ka bo kai na tentason.”

Jesus prindidu

(*Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Jon 18.2-12*)

⁴⁷ Oca i na papia inda, i ciga multitudon di jinti. Un di si dozi disipulu, ku comadu Judas, staba dianti delis. I bai pa da Jesus bežu. ⁴⁸ Jesus puntal: “Judas, bu na falsia Fiju di omi ku un bežu?”

⁴⁹ Kilis ku staba ku el, oca e oja ke ku na bin sedu, e puntal: “Siñor, no na da elis ku spada?” ⁵⁰ Un delis busi spada, i da kriadu di šef di saserdotis ku el, i sapal oreja direita. ⁵¹ Jesus fala elis: “Bo disa, i justa!” I tokal na oreja, i kural. ⁵² Jesus rabida pa šefis di saserdoti, ku kapiton di guarda di kasa di Deus, ku garandis ku bai pa prindil, i punta elis: “Bo bin ku spadas ku mandukus pa bin prindin, suma un ladron?” ⁵³ N ta staba ku bos tudu dia na kasa di Deus; nunca bo ka pui mon na mi, ma es i bo ora; i sukuru ku ten ja forsa.”

22.31: Am 9.9; 1 Ped 5.8 22.32: Jon 17.9-19

22.32: Jon 21.15-17 22.35: Kap 9.3; 10.4 22.37: Is 53.12

22.39: Kap 21.37 22.40: V 46; Kap 11.4 22.42: Jon 4.34;

5.30; 6.38 22.43: Mat 4.11 22.44: Jon 12.27;

Eb 5.7-8 22.46: V 40 22.47: 2 Sam 20.9-10

22.53: Jon 12.27

Pedru nega Jesus

(*Mat 26.69-75; Mar 14.66-72; Jon 18.15-18,25-27*)

⁵⁴E prindil, e lebal, e yentrandal na kasa di sêf di saserdotis. Pedru sigil di lunju. ⁵⁵Oca ku kriadus peganda fugu na metadi di baranda di tras, e sinta tudu, Pedru bai sinta na se metadi. ⁵⁶Un kriadu di kasa ojal sintadu lungu di fugu, i jubil diritu, i fala: “Es tambi staba juntu ku el.” ⁵⁷Pedru nega, i falal: “Minjer, nin N ka kunsil.”

⁵⁸Mas un bokadu utru ojal, i falal: “Abo tambi i un delis.” Pedru falal: “Omi, ami i ka delis.”

⁵⁹I pasa kuas un ora; utru fala ku sertesa: “Na bardadi, es tambi staba ku el, pabia el tambi i di Galileia.” ⁶⁰Pedru falal: “Omi, N ka sibi ke ku bu na fala.” Ki ora, oca i na papia inda, galu kanta. ⁶¹Siñor rabida i jubi Pedru. Pedru lembra di palabra ku Siñor falal: “Antis di galu kanta aos di noti bu na fala tris bias kuma bu ka kunsin.” ⁶²I sai fora, i cora ku garandi tristesa.

Soldadus fasi Jesus trosa

(*Mat 26.67-68; Mar 14.65*)

⁶³Omis ku na guarda Jesus e na fasilba trosa, e na sutal, ⁶⁴e tapal uju, e na dal bofotada, e falal: “Abo anunsiadur! Diviña kin ku dau!” ⁶⁵E na kobalba, e na fala manga di utru kusa mau kontra el.

Jesus dianti di Konseliu di judeus

(*Mat 26.59-66; Mar 14.55-64; Jon 18.19-24*)

⁶⁶Oca ku sol mansi, Konseliu junta, ku sedu garandis di pobu, sêfis

di saserdoti ku pursoris di lei; Jesus lebadu se dianti. ⁶⁷E puntal: “Abo i Kristu? Kontanu.” I ruspundi elis: “Si N fala bos, bo ka na seta. ⁶⁸Tambi si N punta bos, bo ka na ruspundin. ⁶⁹Disna di gosi Fiju di omi na sinta na mon direita di Deus ku ten puder.”

⁷⁰E punta tudu: “Nta abo i Fiju di Deus?” I fala elis: “I abos ku fala kuma N sedu el.”

⁷¹E punta: “Kal tustumuñu mas ku no misti? Anos propi no obil na si boka!”

Jesus dianti di Pilatus

(*Mat 27.1-2,11-14; Mar 15.1-5; Jon 18.28-38*)

23 ¹Tudu ki jinti lanta, e leba Jesus pa Pilatus, ²e kumsa na akusal, e fala: “No oja es omi i na pui pobu lanta kontra gubernu, i na fala pa ka e paga mpustu pa rei garandi; i fala tambi el i Kristu ku ten ku sedu rei.” ³Pilatus punta Jesus: “Abo i rei di judeus?” Jesus ruspundi i falal: “Añu ku fala.”

⁴Pilatus fala sêfis di saserdoti ku tudu jinti: “N ka oja nin un kulpa ne omi.” ⁵Ma e na ntemaba kada bias mas, e na fala: “I ta turmenta pobu ku kusas ki na nsina na tudu Judeia; i kumsa na Galileia, i ciga te li.”

Jesus mandadu pa Erodis

⁶Oca ku Pilatus obi elis e coma Galileia, i punta si Jesus i di la. ⁷Oca ki sibi kuma i seduba di reżion di

22.61: Jon 13.38 **22.66:** Sal 2.2; Mat 27.1; At 22.30

22.69: At 7.55-56; Eb 1.3; 8.1 **23.2:** At 17.7; 24.5

23.2: Mat 22.21 **23.4:** 2 Kor 5.21; 1 Pe 2.22 **23.7:** Kap 3.1

rei Erodis, i mandal pa Erodis ku staba tambi na Jerusalem na ki dias. ⁸Oca ku Erodis oja Jesus, i kontenti dimas, pabia i tarda ki mistiba ojal, suma ki obi manga di kusa del. I na peraba pa i fasi kualker milagri si dianti. ⁹I fasil manga di purgunta ma Jesus ka ruspundil nada. ¹⁰Êfis di saserdoti ku pursoris di lei na akusalba ku tudu forsa. ¹¹Erodis ku si soldadus e njuvil, e fasil trosa; e bistil un ropa ku si bonitasku ta parsintidu suma di rei, e ribantal pa Pilatus. ¹²Na mesmu dia Pilatus ku Erodis e pui sabi ku ntru, pabia e ka filaba.

Jesus kondenadu pa muri

(*Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Jon 18.39—19.16*)

¹³Pilatus junta êfis di saserdoti ku otridadis ku pobu, i fala elis: ¹⁴“Bo tisin e omi li, bo fala kuma i ta lantanda pobu kontra gubernu, ma N puntal bo dianti, N ka oja nel nin un di ki krimis ku bo fala. ¹⁵Nin Erodis tambi ka ojal kulpadu, pabia, suma ku bo oja, i torna ribantanu el. I ka fasi nada ku mersi mortu. ¹⁶Asin N na kastigal, N largal.”

[¹⁷Na tempu di festival i tenba obrigason di larga elis un prezu.] ¹⁸Tudu multidon grita tudu juntu, e fala: “Fora ku es li! Larganu Barabás.” ¹⁹Barabás puduba na kalabus pabia i lantanda pobu na prasa kontra gubernu; tambi i mata algin.

²⁰Pilatus torna pabia ku elis mas, pabia i misti larga Jesus, ²¹ma e ruspundi ku gritu: “Krusifikal! Krusifikal!” ²²Terseru bias Pilatus pabia ku elis, i punta: “Ma kal mal ki fasi? N ka oja nel nin un krimi ku mersi mortu. Asin N na kastigal, N largal.”

²³Ma elis e na ntemaba, e na grita ku forsa pa i krusifikadu, tok e ngaña ku se gritus. ²⁴Pilatus oja kuma i dibi di fasi suma ke pidi. ²⁵I larga elis kil ke pidi, ku sedu kil ku pudu na kalabus pabia i lantanda pobu kontra gubernu, tambi i mata algin. I ntrega Jesus pa se vontadi.

Jesus na kamiñu pa bai muri

²⁶Oca ke na lebal, e paña un omi comadu Simon, di prasa di Sireni, ku na binba di matu. E kargantal krus na kosta pa i lebal tras di Jesus. ²⁷Garandi multidon na bai si tras, ku utru minjeris ku na cora, e na miskiña. ²⁸Jesus rabida pa elis i fala: “Minjeris di Jerusalem, ka bo cora pa mi. Bo cora pa bos propi, ku bo fijus, ²⁹pabia dias na bin ku jinti na fala: ‘Sortiadu kilis ku ka tene fiju, ku nunca ka padi, e ka mamanta.’ ³⁰Na ki tempu e na kumsa fala montis: ‘Bo kai riba di nos.’ E na fala montisiñus: ‘Bo sukundinu.’ ³¹Si e trata madera verdi de manera, ke ku na sedu ku ki seku?”

Krusifikason

(*Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Jon 19.17-27*)

³²Tambi e leba utru dus omi ku seduba kriminosu, pa e muri juntu ku Jesus. ³³Oca e ciga na lugar

23.8: Kap 9.9 23.9: Is 53.7 23.11: Is 53.3

23.12: At 4.27 23.19: At 3.14-15 23.23: At 3.13

23.24: Sai 23.2 23.25: Dit 17.15 23.29: Kap 21.23

23.30: Os 10.8; Apok 6.16 23.31: Dit 11.31; Jer 25.29; Ez 20.47; 1 Ped 4.17

comadu Kaku di Kabesa, la ke krusifikal, ku ki kriminosus, un son na direita, utru na skerda. ³⁴ Jesus fala: “Ña Pape, purda elis, pabia e ka sibi ke ke na fasi.” E juga sorti pa rapati si ropa. ³⁵ Pobu sikidu, e na jubi. Tambi otridadis di judeus na fasilba trosa, e na fala: “I salba utru jinti; pa i salba si kabesa si el i Kristu, kil ku Deus kuji!”

³⁶ Soldadus tamba na fasilba trosa, e bai nunde el, e dal vinagri, ³⁷ e falal: “Salba bu kabesa si abo i rei di judeus!” ³⁸ Riba del i staba skritu e palabra: “ES I REI DI JUDEUS.”

³⁹ Un di ki kriminosus ku pindrada njurial, i puntal: “Nta abo i ka Kristu? Salba bu kabesa, bu salbanu tamba.” ⁴⁰ Ma ki utru jusia ku el, i puntal: “Abo inda bu ka ta rispita Deus? Bu na sufri mesmu kastigu suma e omi li. ⁴¹ Pa nos i justu, pabia no na risibi kil ku no mersi pa mal ku no fasi, ma es, nin un mal i ka fasi.” ⁴² Dipus i fala: “Jesus, lembra di mi ora ku bu yentra na bu renu.” ⁴³ Jesus falal: “N na kontau bardadi, aos propi bu na sta ku mi la na Paraísu.”

Mortu di Jesus

(*Mat 27.47-56; Mar 15.33-41;*

Jon 19.28-30)

⁴⁴ Kuas me-dia; sol kubri; tudu tera fika sukuru te tris ora di tardi. ⁴⁵ Kurtina di kasa di Deus rumpi na metadi. ⁴⁶ Jesus grita risu, i fala: “Ña Pape, N ntrega ña spiritu na bu mon.” I kaba di fala asin, i muri.

⁴⁷ Kapiton di guarda oja kil ku kontisi. I ngaba Deus, i fala: “Na

bardadi e omi i seduba justu.” ⁴⁸ Tudu multidon di jinti ku juntaba pa mati krusifikason e oja kil ku kontisi, e kumsa bati na pitu, e riba pa kasa. ⁴⁹ Tudu kilis ku kungsi Jesus, ku minjeris ku binba ku el di Galilea, e staba un bokadu lunju, e na jubi e kusas.

Jesus nteradu

(*Mat 27.57-61; Mar 15.42-47;*

Jon 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ I tenba un omi comadu José, di un prasa di Judeia comadu Arimateia. I seduba un bon omi justu ku na peraba renu di Deus. Kontudu i seduba membru di Konseliu, i ka konkorda ku kil ke ruma, nin ku kusas ke fasi. ⁵² I bai pa Pilatus, i pidil kurpu di Jesus. ⁵³ Oca ki tiral na krus, i mbuljal na un lensol, i pul na un koba ku kobadu na roca, nunde ku ningin ka puduba inda. ⁵⁴ I seduba dia di purparason pa mansi dia di diskansu.

⁵⁵ Minjeris ku binba ku el di Galilea e bai tras di José, e oja koba, kuma ku kurpu pudu la. ⁵⁶ E riba pa kasa pa purpara pomadas ku purfumus. Dia di sabadu e diskansa, suma ku lei manda.

Jesus lanta di mortu

(*Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Jon 20.1-18)*

24 ¹ Na purmeru dia di semana, mandrugada, minjeris bai

23.33: Is 53.12 **23.34:** Mat 5.44; At 3.17; 7.60;

1 Kor 4.12-13; 1 Tim 1.13 **23.34:** Sal 22.18

23.35: Sal 22.17 **23.45:** Eb 6.19 **23.46:** Sal 31.5;

1 Ped 2.23; 4.19 **23.49:** Sal 38.11; Jon 19.25

23.50-51: Kap 2.25,38 **23.50-51:** 1 Tim 5.22

23.55: V 49; Kap 8.2-3; At 1.14 **23.56:** Sai 20.8-11

pa koba, e leba pomadas ke purparaba ja. ²E oja pedra tiradu na boka di koba. ³E yentra, e ka oja kurpu di Siñor Jesus. ⁴E staba dimiradu sin sibi ke ke na fasi. Di repenti i parsi dus omi pertu delis ku ropa lampradu. ⁵Minjeris panta, e mpi-na rostu na con. Ki omis punta elis: “Pa ke ku bo na buska un algin bibu na metadi di mortus? ⁶I ka sta li, ma i lanta. Bo lembra kil ki fala bos oca i staba inda na Galileia, ⁷kuma Fiju di omi ten ku ntregadu na mon di omis mau, pa i krusifikadu, i lanta na terseru dia.”

⁸Ki ora minjeris lembra di ki palabra di Jesus. ⁹E riba pa prasa, e bai kontu tudu e kusas pa ki onzi disipulu ku tudu utru jinti ku staba la. ¹⁰I seduba Maria Madalena, Joana ku Maria, mame di Tiagu, ku utrus ku staba ku elis, ku kontu apostolus e kusas. ¹¹E ka fia, pabia e oja kuma i tulesa ku minjeris na papia, ¹²ma Pedru lanta, i kuri pa koba, i jimpini, i oja son panus ku Jesus mbuljaduba nel, ditandadu. I riba pa kasa, dimiradu ku ki kontisimentu.

Na kamiñu pa Emaús

(*Mar 16.12-13*)

¹³Na mesmu dia dus delis staba na kamiñu pa un tabanka comadu

Emaús, onzi kilometru di Jerusalen. ¹⁴E na bai, e na papia entri elis di tudu ku kontisi. ¹⁵Suma ke na bai, e na papia entri elis, e na punta ntru, Jesus propi ciga, i ndianta ku elis, ¹⁶ma i parsi kuma se uju ka na oja diritu, ke ka raparal. ¹⁷I punta elis: “Es i kal kombersa ku bo na yanda bo na papia entri bos?”

E para ku rostu tristi. ¹⁸Un delis, ku comadu Kléofas, puntal: “Abo son ki ospri na Jerusalen ku ka sibi di kusas ku pasa ne dias?”

¹⁹I punta elis: “Kal kusas?”

E ruspundi: “Kusas ku kontisi ku Jesus di Nazaré. Ki omi seduba anunsiadur ku ten puder na kusas ki ta fasi, ku ke ki ta fala, dianti di Deus ku tudu jinti. ²⁰Şefis di saserdoti ku no otridadis ntregal pa i kondenadu pa mortu; e krusifikal. ²¹Anos no na peraba kuma i el ku na liberta Israel. Riba di tudu e kusas, aos fasi tris dia ki kontisi. ²²Tambi, utru minjeris di no grupu e fasinu dimira, pabia e bai mandrugada pa koba, ²³e ka oja difuntu la. E riba, e kontu kuma e oja un vison di anjus ku fala elis kuma i sta bibu. ²⁴Utrus ku staba la ku nos e bai pa koba, e oja tudu suma ku minjeris fala, ma e ka oja Jesus.”

²⁵Jesus fala elis: “Kal falta di ntindimentu ku bo ten! Bo ta tarda pa fia na tudu ku anunsiaduris fala! ²⁶Nta Kristu ka dibi di sufri e kusas pa i kumsa yentra na si gloria?” ²⁷Dipus i kumsa na libru di Moisés, i pasa na tudu anunsiaduris, i splika elis kil ku Skritura fala del.

24.4: At 1.10 **24.6:** Kap 9.22; Mat 16.21 **24.8:** Jon 2.22
24.10: Kap 8.2-3 **24.13:** Mar 16.12 **24.18:** Jon 19.25
24.19: Kap 7.16; Mat 21.11; Jon 3.2; At 2.22; 7.22
24.20: Mat 27.1; At 13.27 **24.21:** Kap 1.68; 2.38; At 1.6
24.26: V 46; At 17.3; 26.23 **24.27:** Kum 3.15; 22.18;
 49.10; Lei 18.15,18 **24.27:** Sal 16.9-10; 22; Is 7.14; 9.6;
 50.6; 53; Dan 9.26; Mik 5.2; Zak 9.9; 13.7; Jon 1.45; 5.46;
 At 8.35; 28.23

²⁸E ciga tabanka nunde ke na baiba. El i fasi suma kin ku na pasa mas dianti. ²⁹E ngodal, e falal: “Fika ku nos; i sta ja tardi; sol na kai.” I yentra pa fika ku elis. ³⁰Oca ki sta ku elis na mesa, i toma pon, i fala Deus obrigadu, i kebral, i rapati ku elis. ³¹Ki ora se uju yabri, e raparal. I disparsi na se metadi. ³²E punta ntru: “Nta no korson ka na yardinu ki ora na kamiñu ki na papia ku nos, oca i na splikanu Skritura?”

³³E lanta janan, e riba pa Jerusalen. E oja ki onzi juntadu ku utru jinti ku staba ku elis, ³⁴e na falaba: “I bardadi, Siñor lanta di mortu! Simon ojal ja.” ³⁵Ki dus konta elis ke ku pasa na kamiñu, tambi kuma ke raparal oca i na kebra pon.

Jesus parsi na metadi di si disipulus

(*Mat 28.16-20; Mar 16.14-18; Jon 20.19-23; At 1.6-8*)

³⁶Oca ke na papia de kusas, Jesus propi parsi na se metadi, i fala elis: “Pas ta sta ku bos.” ³⁷E panta, e fika ku medu, e kuda kuma i un kasisa ke na oja. ³⁸I punta elis: “Pa ke ku bo ntrumpi? Ke ku manda bo na kuda asin? ³⁹Bo jubi ña mon ku ña pe, kuma i ami propi. Bo palpan, bo na rapara, pabia kasisa ka tene karni nin os, suma ku bo oja N tene.”

⁴⁰Oca ki na fala asin, i mostra elis si mon ku si pe. ⁴¹E ka fia inda pabia e kontenti, e dimiraba. I punta elis: “Bo tene kualker kusa di kume?” ⁴²E dal padas di pis yasadu [ku un bagus di mel]. ⁴³I tomal, i kume se dianti. ⁴⁴I fala elis: “I e kusas ku N

konta bos oca N staba inda ku bos, kuma tudu ku staba skritu di mi na lei di Moisés, ku libru di anunsia-duris, ku salmus, i ten ku sedu.”

⁴⁵Dipus i yabri elis kabesa pa e ntindi Skritura. ⁴⁶I fala elis: “I asin ki sta skritu, kuma Kristu tenba ku sufri; na terseru dia i ta lanta di mortu, ⁴⁷pa jinti konta di ripindimentu ku purdon di pekadu na si nomi, pa tudu nasons. E na kumsa na Jerusalen. ⁴⁸I abos ku sedu tustumuñas de kusas. ⁴⁹Ami N na manda riba di bos kil ku ña Pape fala i na da. Bo fika na prasa di Jerusalen tok puder di seu bin riba di bos.”

Jesus lebadu pa seu

(*Mar 16.19-20; At 1.9-11*)

⁵⁰Dipus i leba elis pa fora, na ladu di Betânia. I yalsa mon, i ora riba delis. ⁵¹Oca ki na ora, i separa delis, i lebadu pa seu. ⁵²E adoral, e riba ku garandi kontentamentu pa Jerusalen. ⁵³E ta staba sempri na kasa di Deus, e na ngaba Deus, e na gardisil.

24.28: Mar 6.48 **24.29:** Kum 19.3; At 16.15; Eb 13.2
24.30: Mat 14.19 **24.34:** 1 Kor 15.5 **24.37:** Mar 6.49
24.41: Jon 16.20-22; At 12.14 **24.41:** Jon 21.5; At 10.41
24.44: V 6; Kap 18.31-33; Mat 16.21 **24.45:** At 16.14
24.46: V 26-27 **24.47:** Kap 1.77; Dan 9.24; At 13.38-39; 26.18; 1 Jon 2.12 **24.47:** Kum 12.3; Sal 22.27; Mik 4.2; Mal 1.11; Gal 3.14 **24.48:** Jon 15.27; At 1.8,21-22; 1 Ped 5.1 **24.49:** Is 44.3; Joe 2.28; Jon 14.16-17,26; 15.26; 16.7; At 1.4; 2.1-4,33 **24.51:** 2 Re 2.11; Jon 20.17; Ef 4.8 **24.52:** Mat 28.17 **24.53:** At 2.46; 5.42